Už nějaký čas jsme se nezabývali malíři. Tentokrát si všimneme populárního ilustrátora konce 19. a počátku 20. století. Jeho souvislost s knížkami AR sice není na první pohled zjevná, nicméně až si článek přečtete, uvidíte, že souvislosti tu jsou.

Luis John Rhead (1857 – 1826) se narodil v Eturii v anglickém hrabství Staffordshire. Eturie byla (a je dodnes) významným střediskem výroby keramiky a porcelánu. Luisův otec, George W. Rhead byl vyhlášeným pozlacovačem a návrhářem porcelánu. Učil na výtvarné škole, kterou navštěvoval i jeho syn Luis a jeho sourozenci. Později založil uměleckou školu ve Fentonu.

Luis projevoval mimořádné výtvarné nadáni a tak jej otec už ve třinácti letech vyslal do Paříže. Tam tři roky studoval u uznávaného malíře Gustava Boulangera (1824 – 1888). Po návratu do Anglie pracoval jako výtvarník v porcelánkách Minton a Wedgewood. V r. 1879 získal stipendium na Royal Colegge of Art v Kensingtonu[1]. Po absolutoriu pracoval Luis Rhead krátce pro továrnu na porcelán a kameninu Wedgwood[2] a londýnského nakladatele Cassella.

V roce 1883 dostal nabídku na pozici uměleckého ředitele nakladatelství D. Appleton v New Yorku. Nabídku přijal a ještě koncem roku do Ameriky odjel. Hned v následujícím roce se zde oženil a tím získal občanství.

Od počátku devadesátých let se stal oblíbeným autorem plakátů, které vystavoval i v Paříži. Jeho tvorba byla ovlivněná švýcarským výtvarníkem Eugènem Grassetem.

Když koncem devadesátých let zájem o plakáty poklesl, obrátil pozornost ke knižním ilustracím. Ilustroval celou řadu knih, např. *Robin Hood, Robinson Crusoe, Švýcarský Robinson, Král Artuš a jeho rytíři* a *Ostrov pokladů*[3].

1 Existuje dodnes pod názvem Royal Colegge of Art
2 Firma existuje dodnes
3 O obou Robinsonech i o Ostrovu pokladů se už na stránkách Zpravodaje psalo

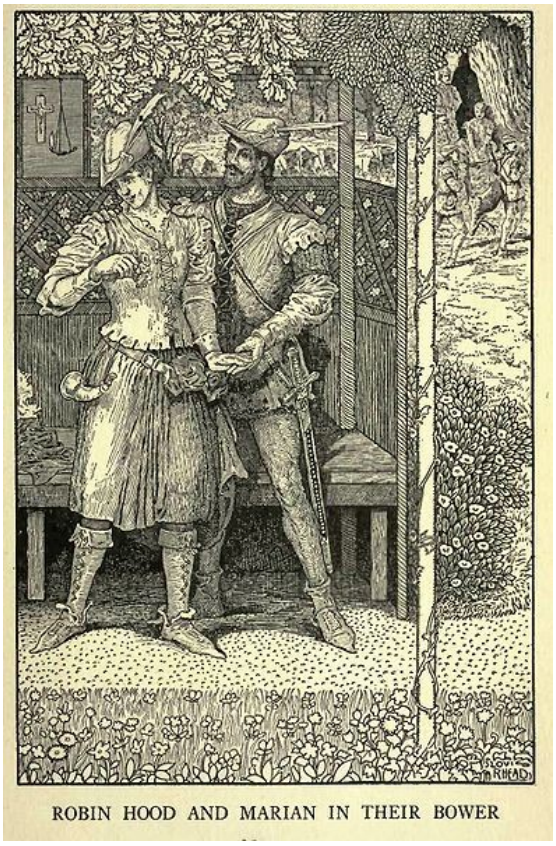

Ilustrace ke knize Robin Hood

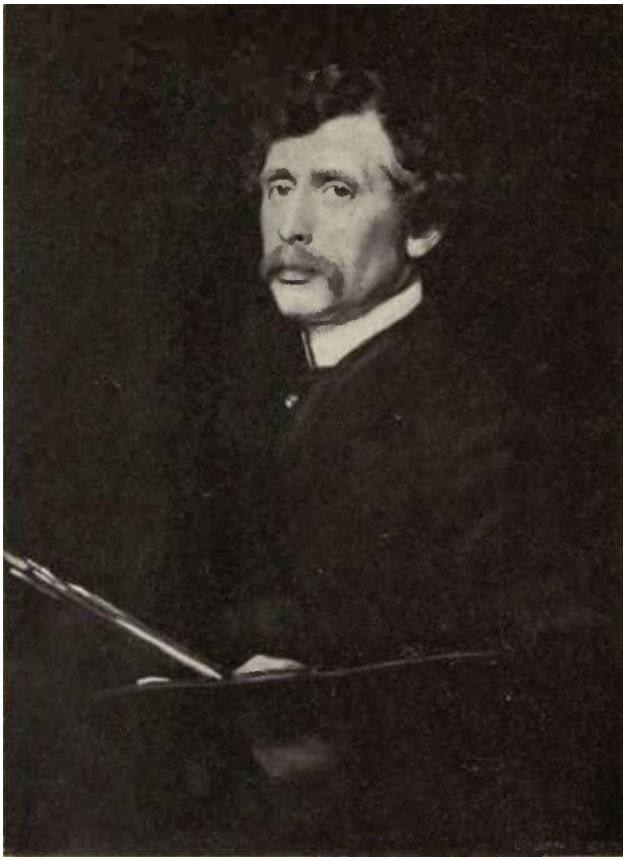

Luis John Rhead (kolem roku 1907)

Byl i nadšeným rybářem, zejména muškařem. O této zálibě, kterou sdílel s Athurem Ransomem i literárním kapitánem Flintem, sepsal několik odborných knih a celou řadu článků, které si pochopitelně sám ilustroval.

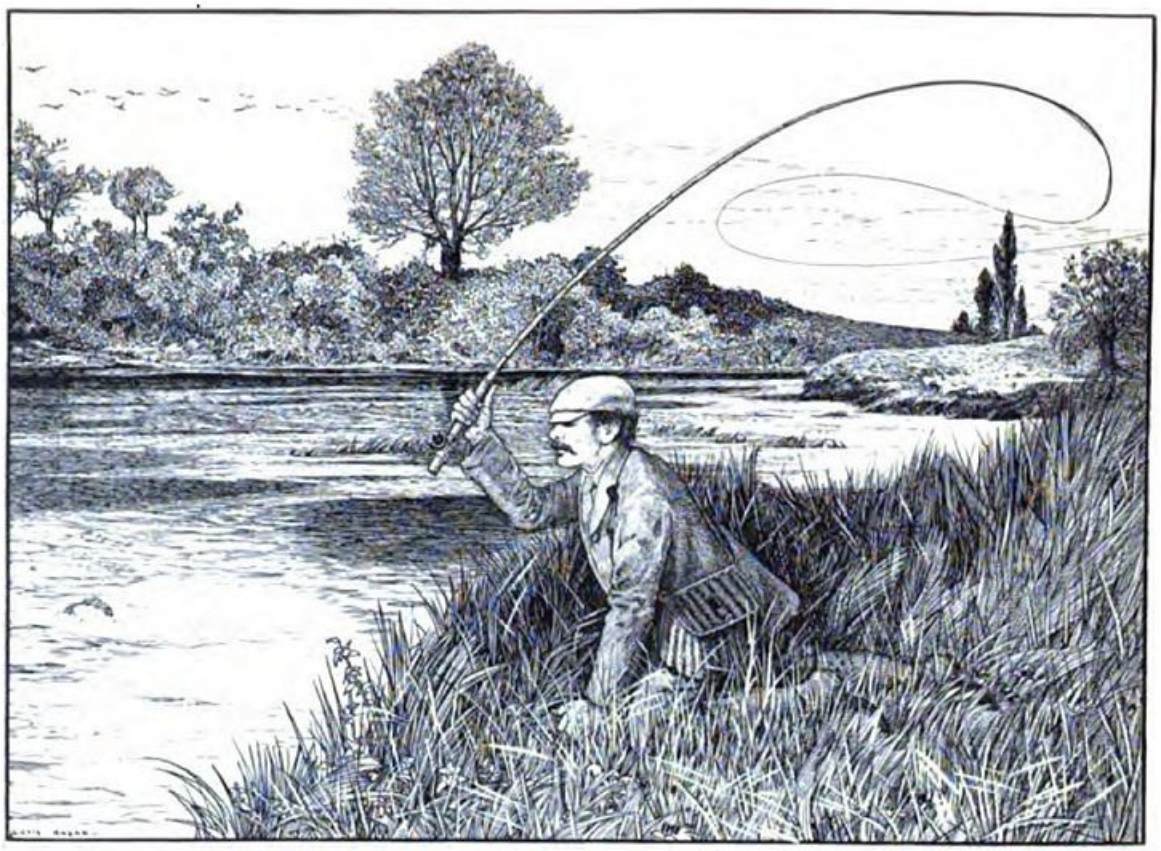

"Softly creeping, lightly dropping."

Zemřel v roce 1926 v domě, kam se uchýlil na odpočinek v Amittyville na Long Islandu.

My se dnes podrobněji podíváme na Ostrov pokladů s jeho ilustracemi, jak byl vydaný v roce 1915 nakladatelstvím Harper & Brothers v New Yorku.

Názvy kapitol uvádíme podle vydání Poklad na ostrově, Albatros Praha 1972 (překlad Hana Šnaidrová)

Barevná ilustrace na desce knihy (stejná se opakuje i uvnitř)

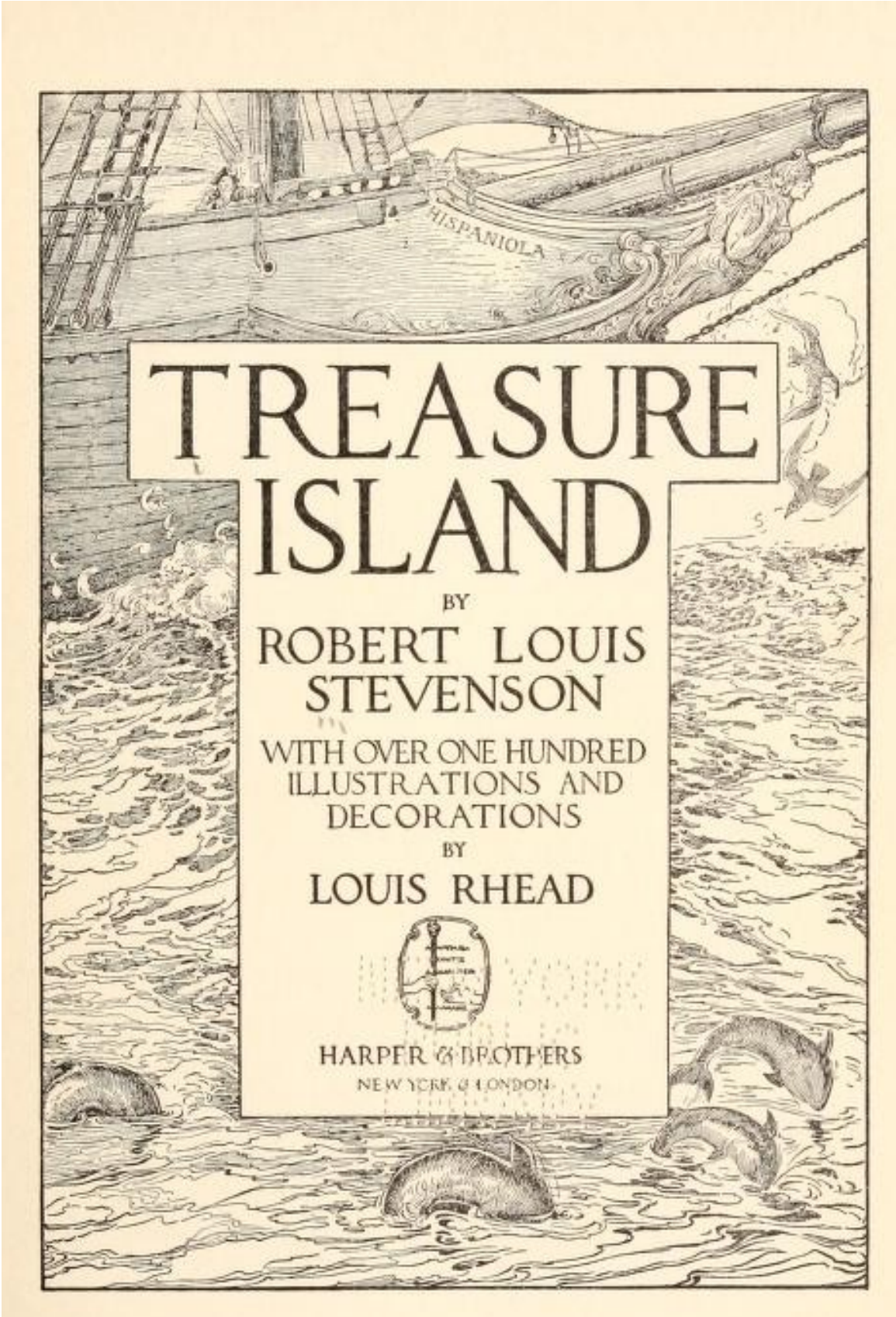

Titulní list

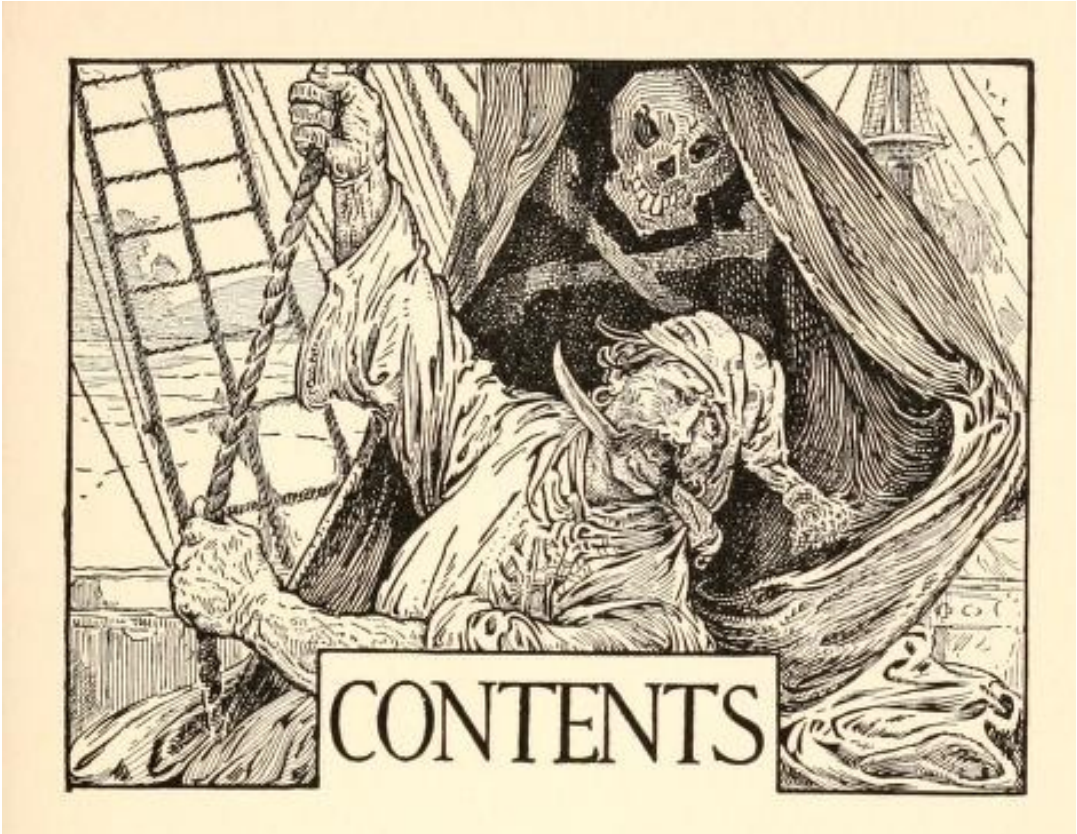

Záhlaví k obsahu

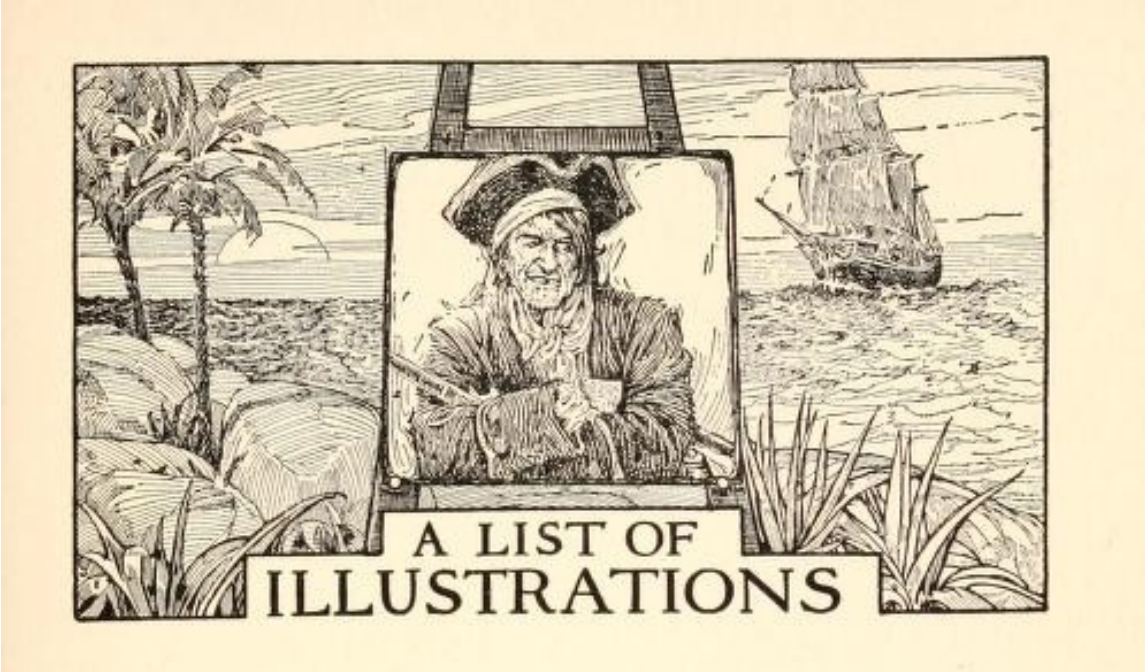

Záhlaví k seznamu ilustrací

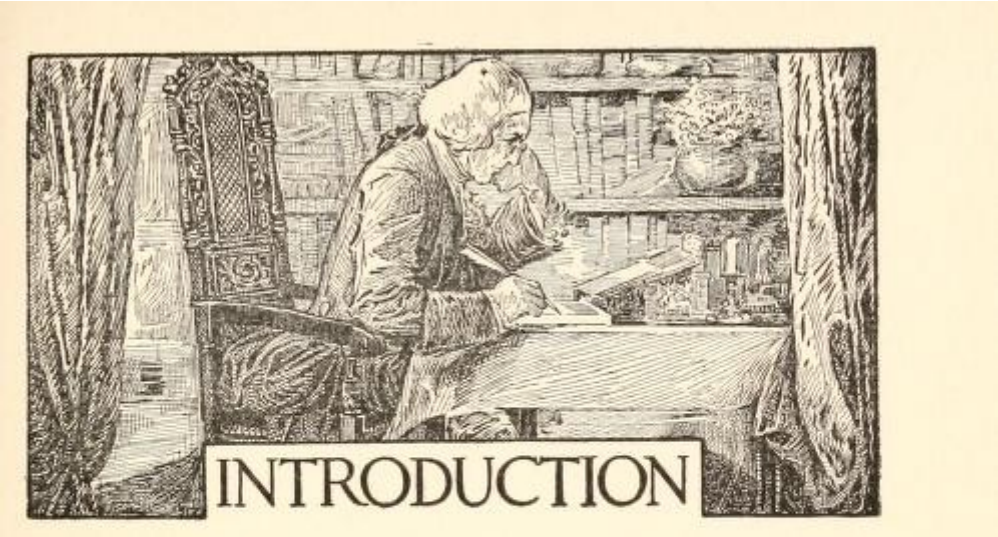

Záhlaví k úvodu

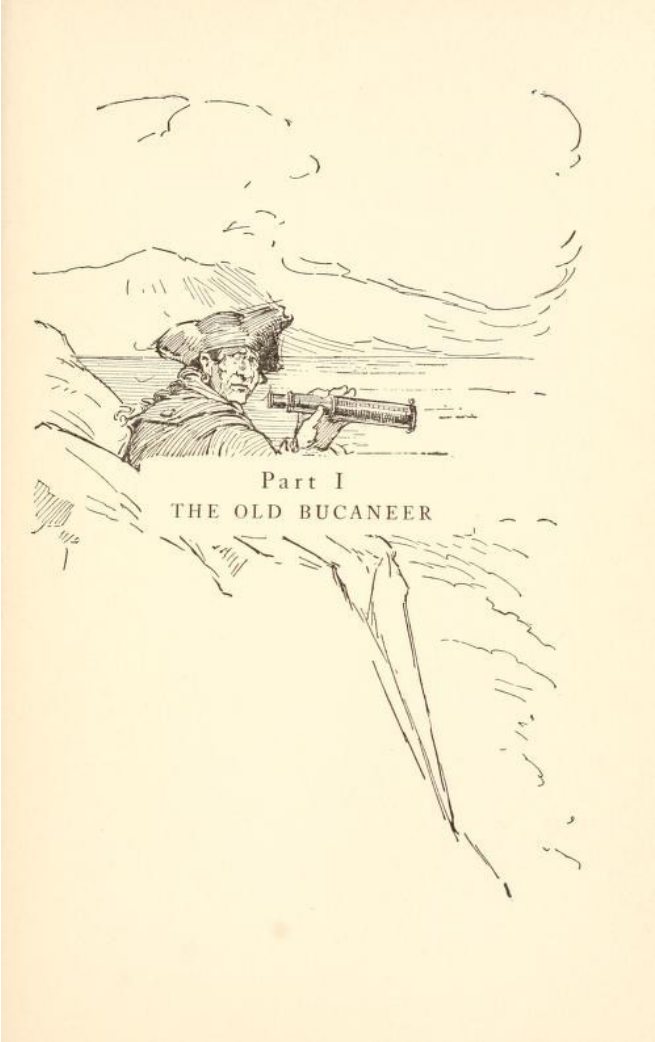

Titulní list k prvnímu dílu: Starý pirát

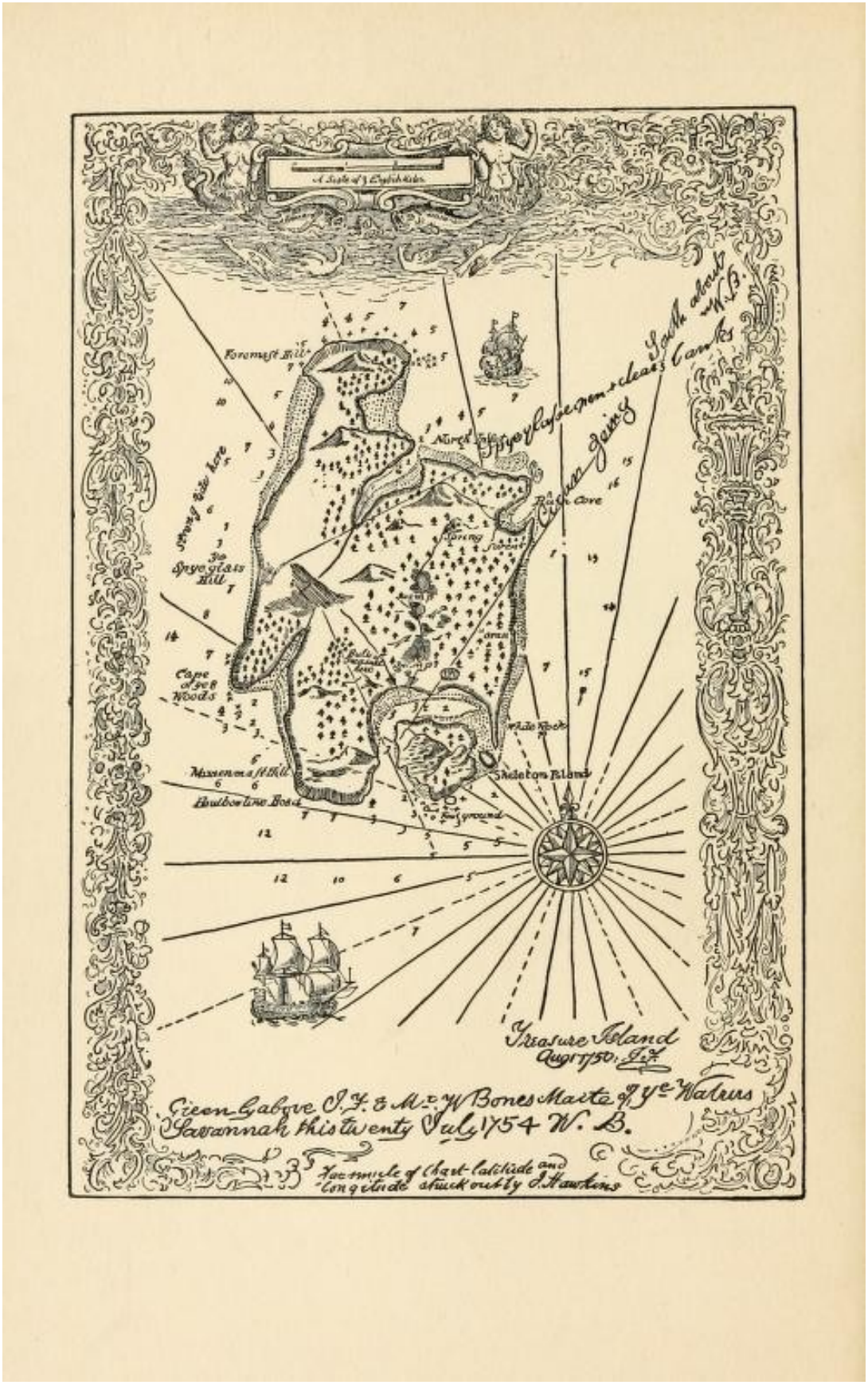

Mapa ostrova

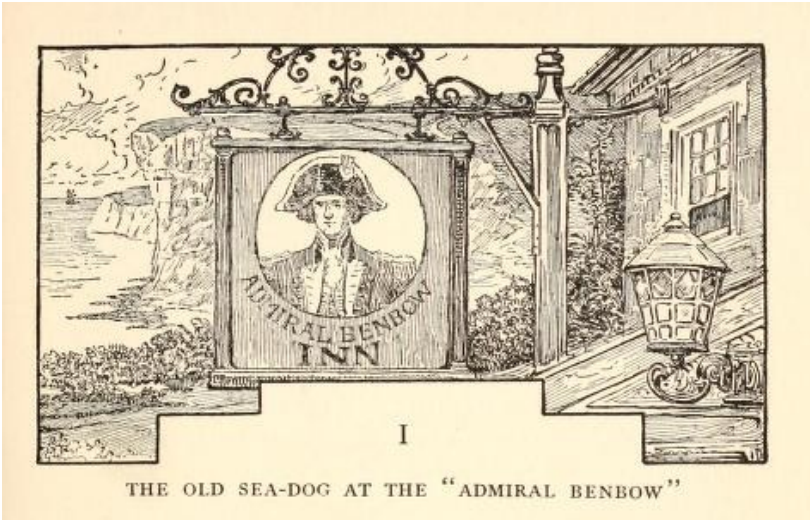

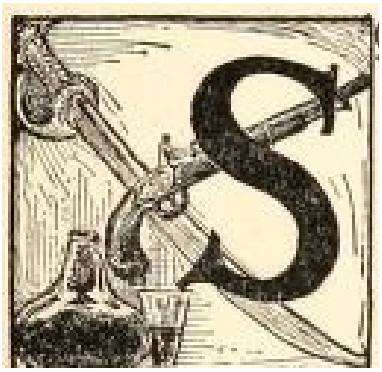

Záhlaví a iniciála k 1. kapitole Starý mořský vlk u Admirála Benbowa

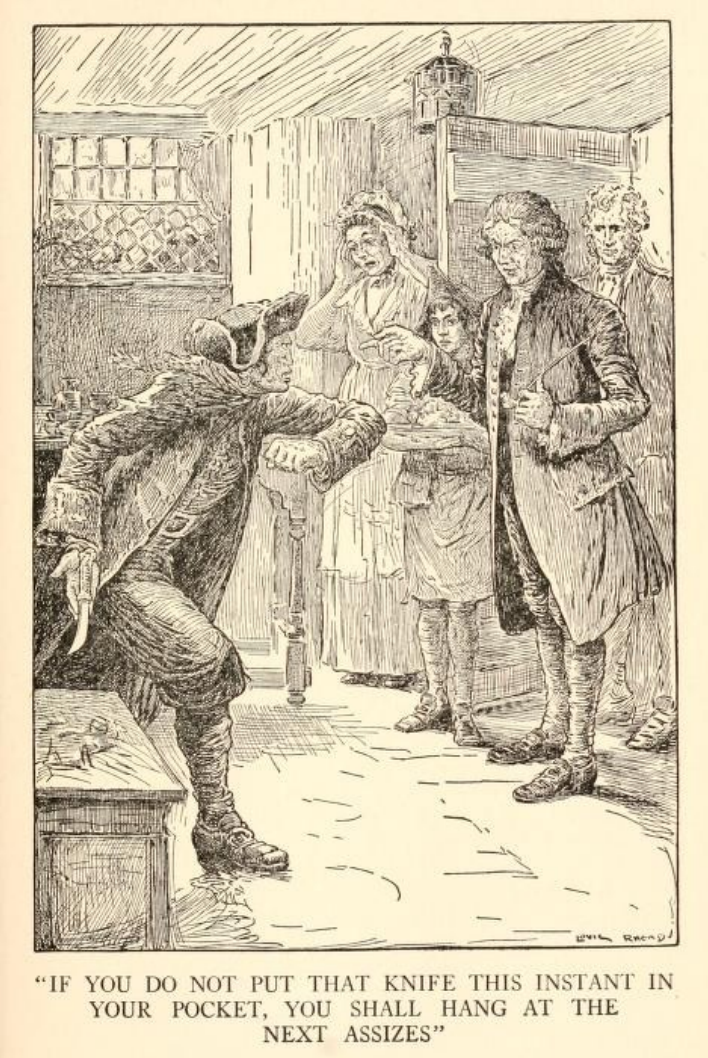

Neschováte-li ten nůž okamžitě do kapsy, slibuji na svou čest, že jen co se sejde porota, budete viset.

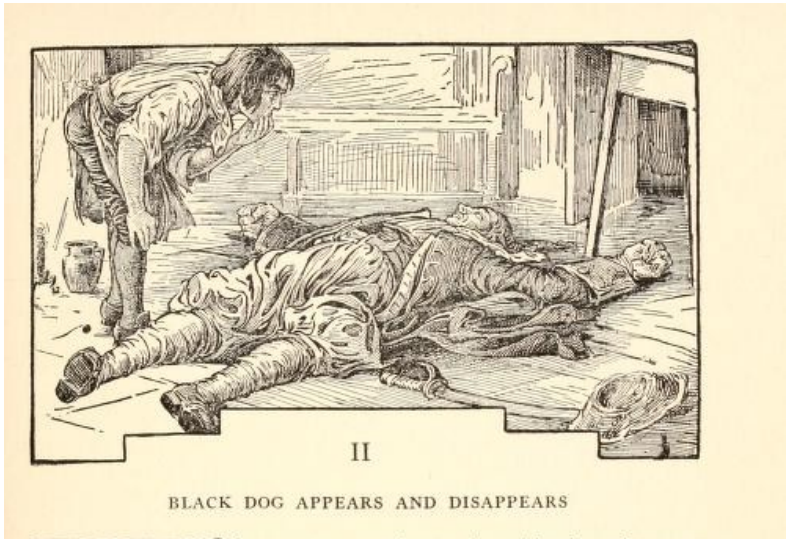

Záhlaví a iniciála k 2. kapitole: Černý pes se objeví a zmizí

Pak už jsem jen zahlédl Černého psa, jak utíká, co mu nohy stačí
(stejná ilustrace se v knize opakuje i v černobílém provedení)

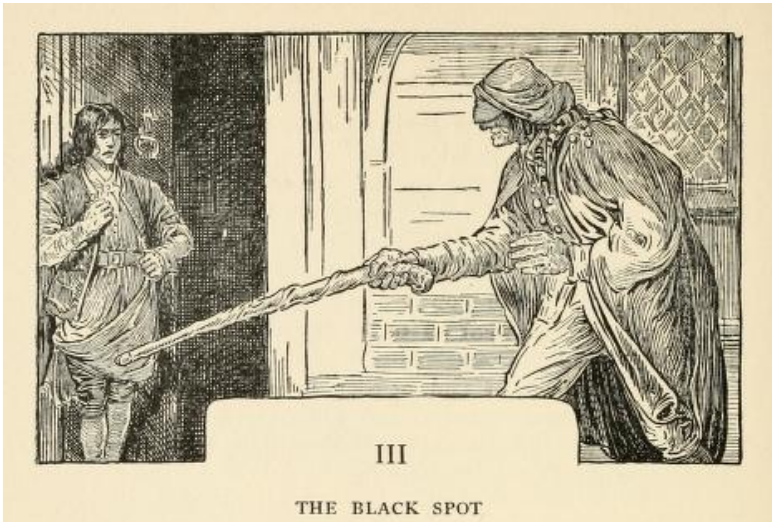

Záhlaví a iniciála ke 3. kapitole: Černá známka

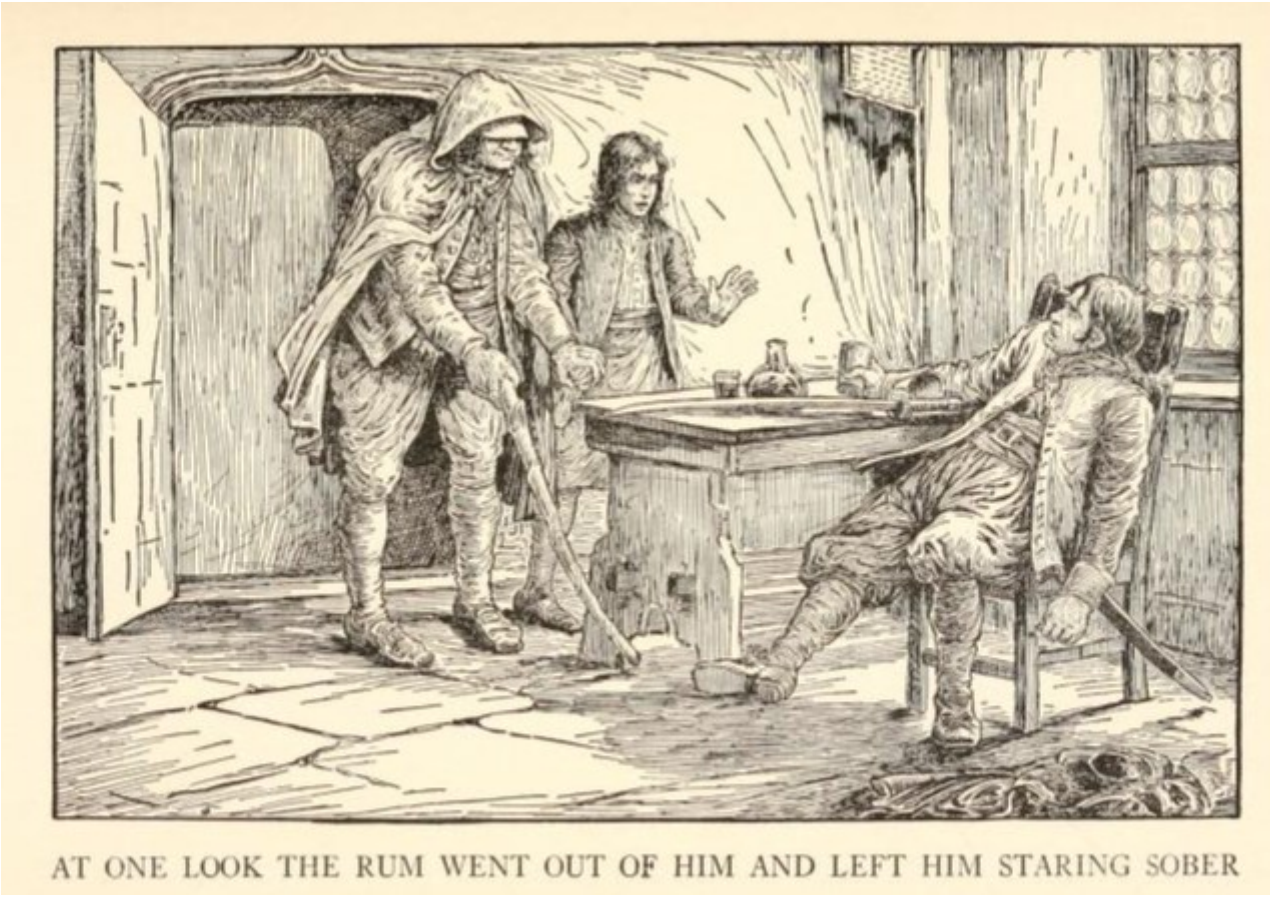

Nešťastný kapitán zvedl oči – a rum z něho v tu chvíli vyprchal. Rázem vystřízlivěl a vytřeštil oči na příchozího.

Záhlaví a iniciály k 4. kapitole: Lodní kufr

A začala si z kapitánova pytlíku odpočítávat částku, kterou nám dlužil.

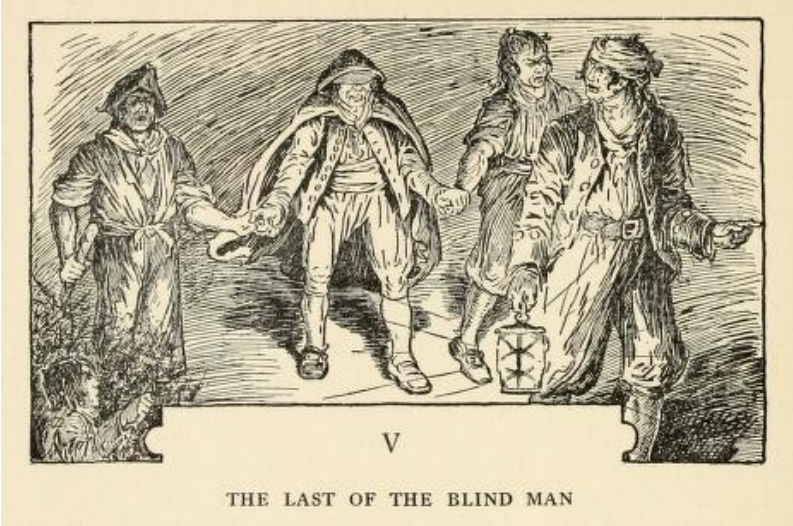

Záhlaví a iniciála k 5. kapitole: Jak skončil slepec

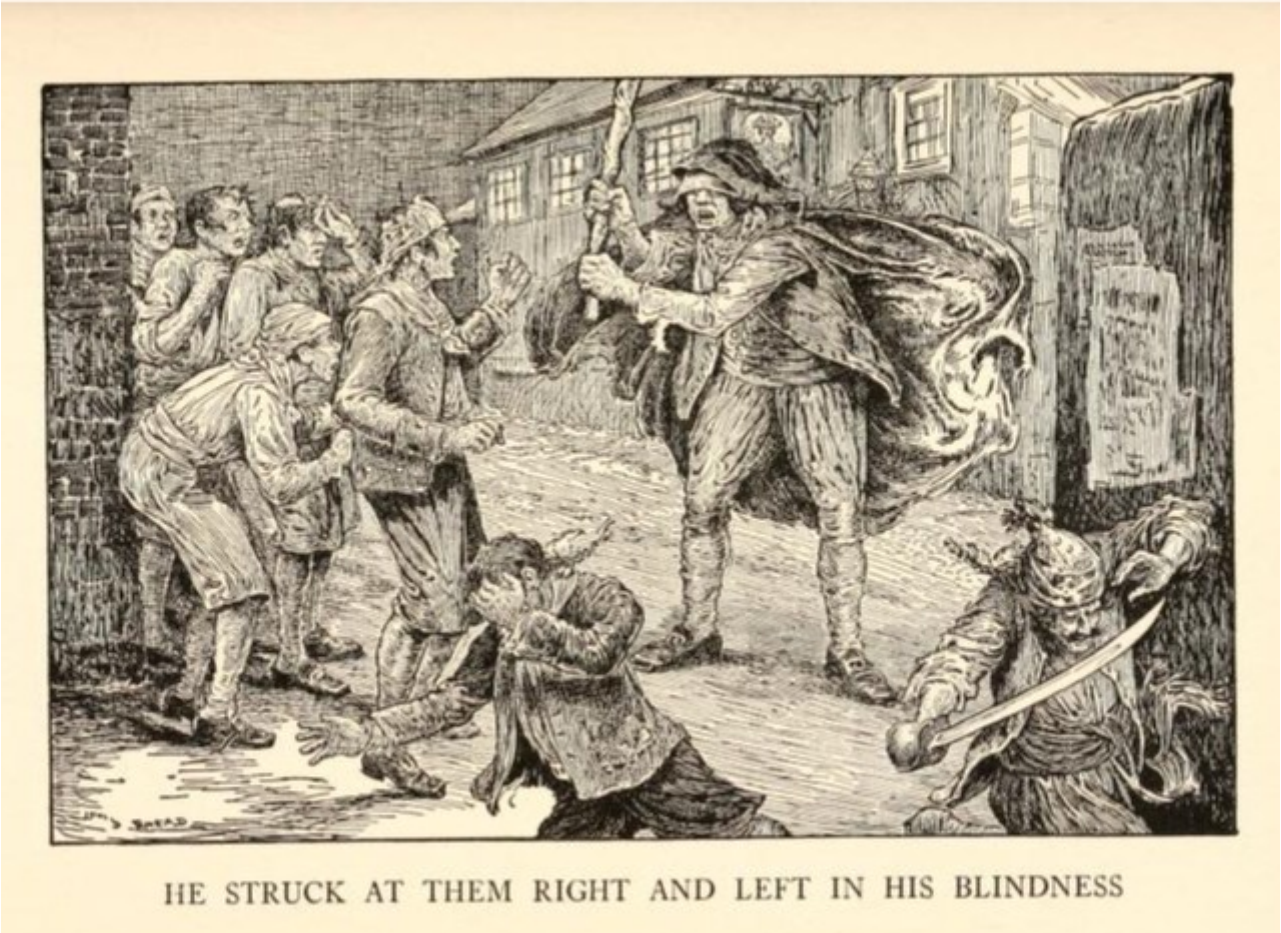

Tloukl kolem sebe holí hlava nehlava a nejednoho řádně přetáhl.

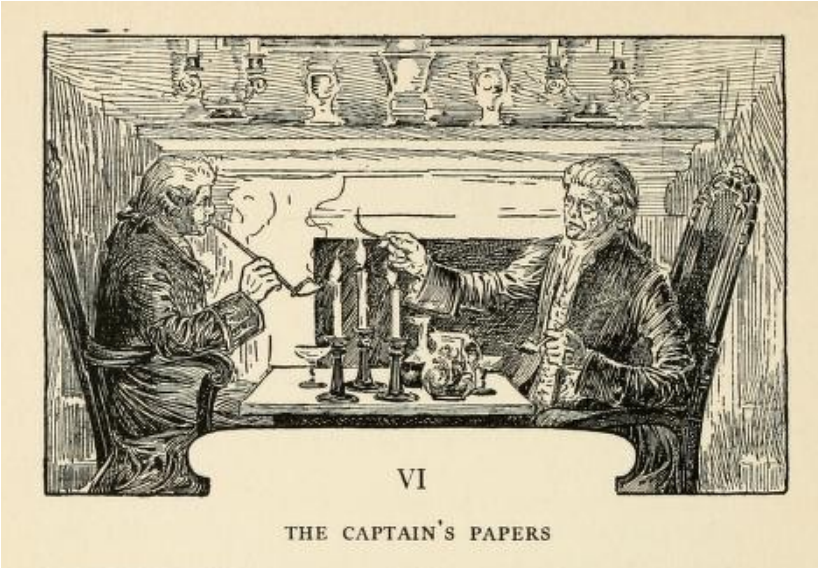

Záhlaví a iniciála k 6. kapitole: Kapitánovy listiny

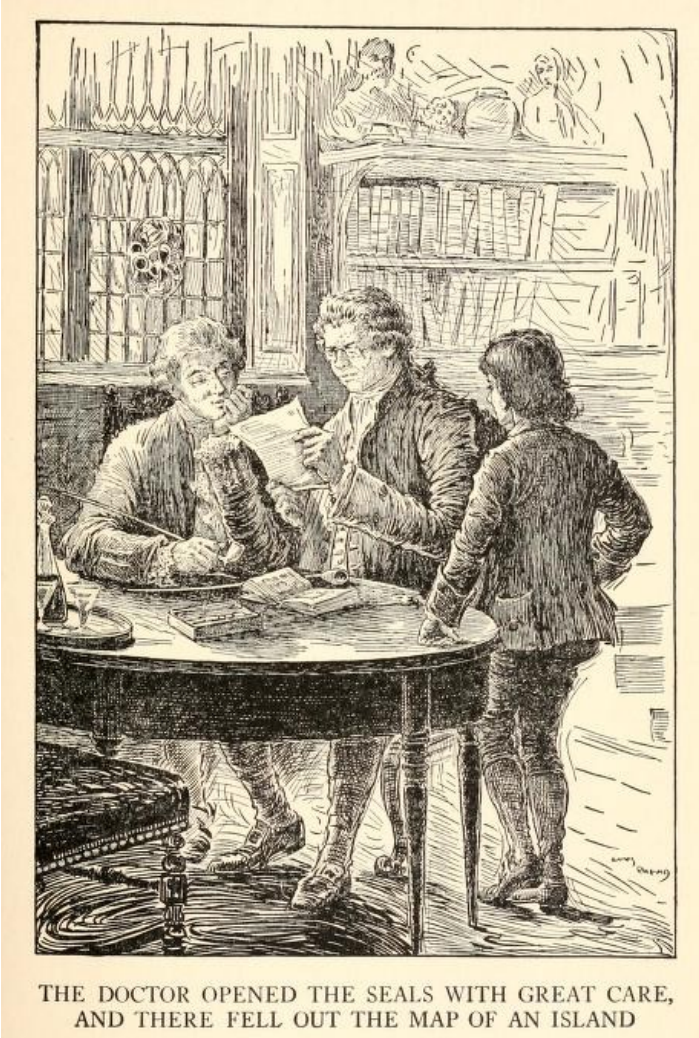

Doktor zlomil opatrně pečeti a z balíčku vypadla mapa jakéhosi ostrova.

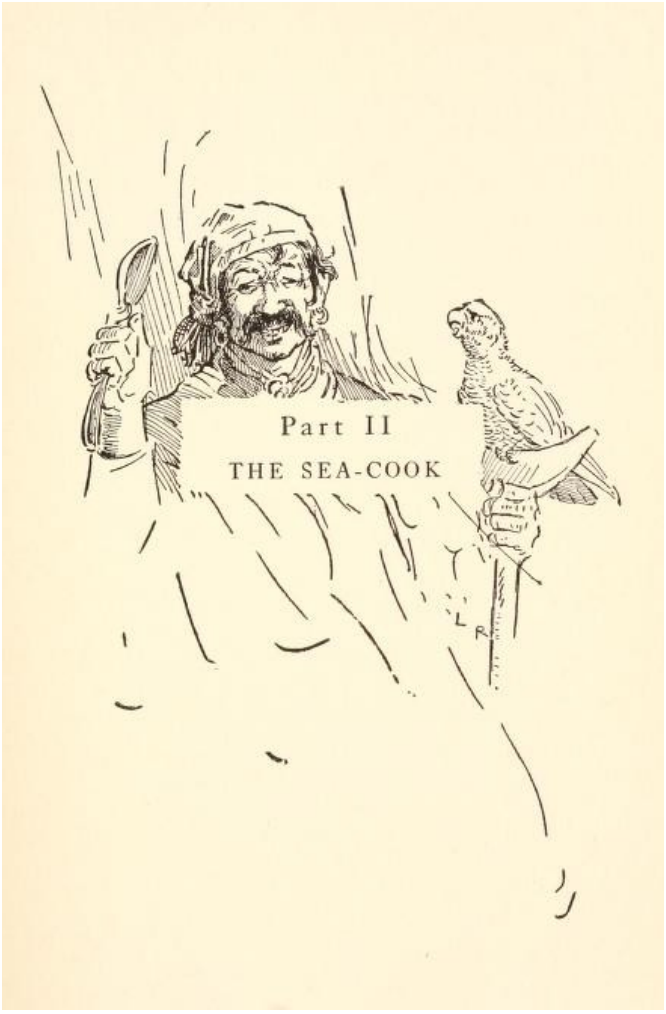

Titulní list k 2. dílu: Lodní kuchař

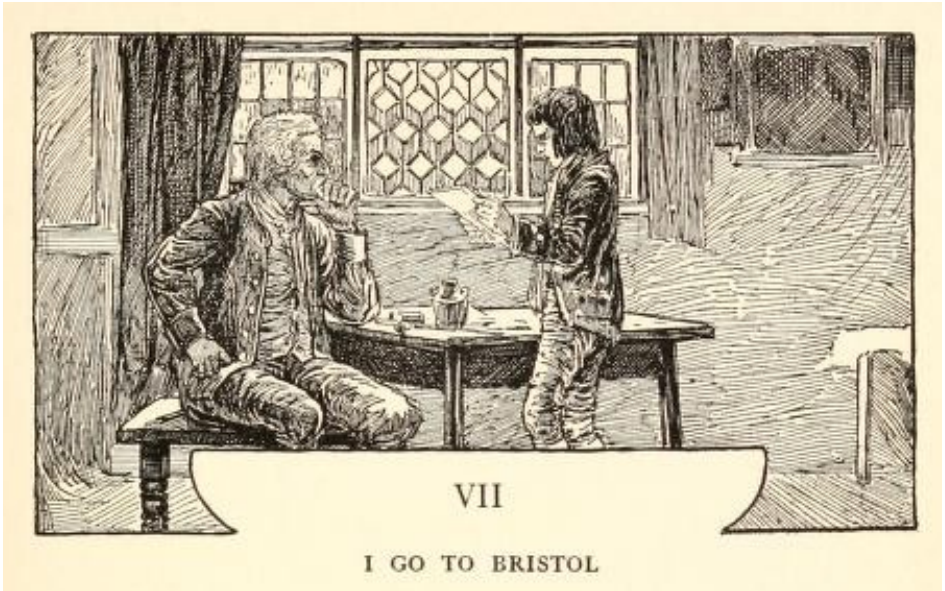

Záhlaví a iniciála k 7. kapitole: Jedu do Bristolu

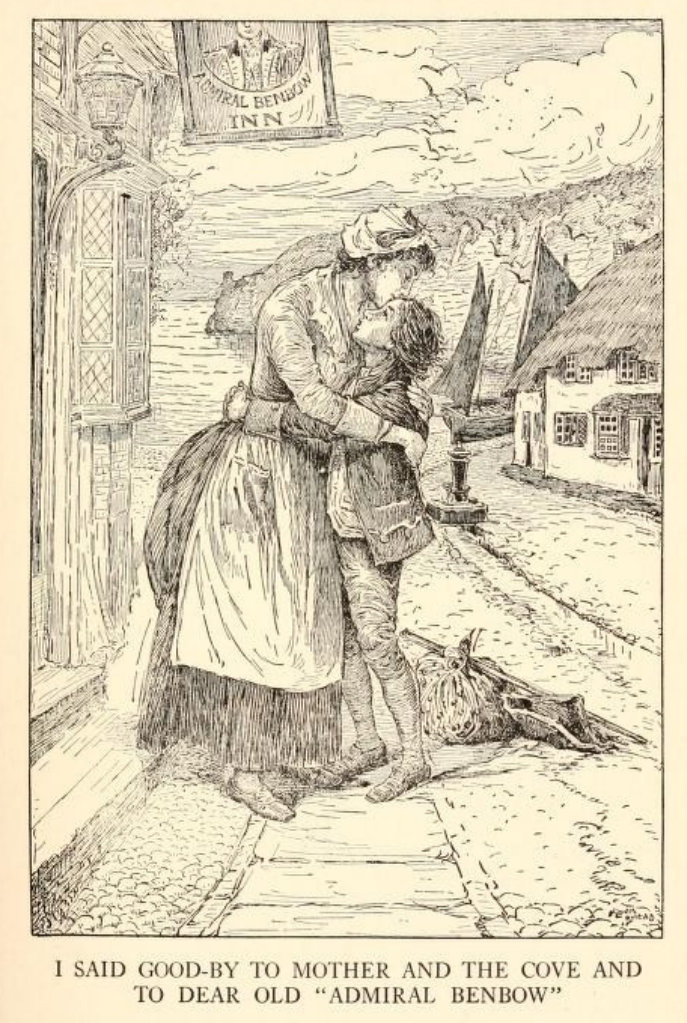

I SAID GOOD-BY TO MOTHER AND THE COVE AND TO DEAR OLD "ADMIRAL BENBOW"

Rozloučil jsem se s maminkou, se zátokou i s drahým starým „Admirálem Benbowem“.

Záhlaví a iniciála k 8. kapitole: V hospodě U dalekohledu

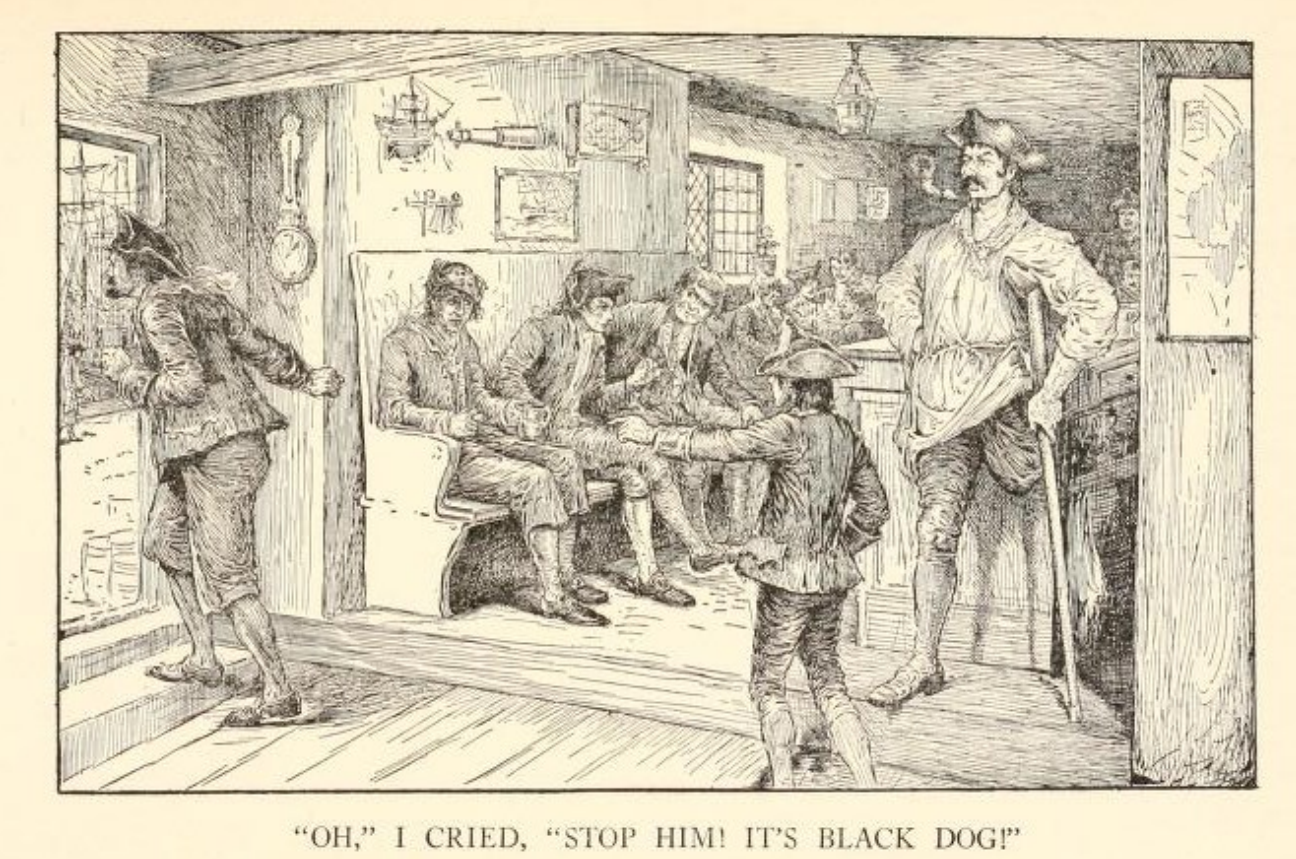

"OH," I CRIED, "STOP HIM! IT'S BLACK DOG!"

„Zadržte ho!“ vykřikl jsem, „Je to Černý pes!“

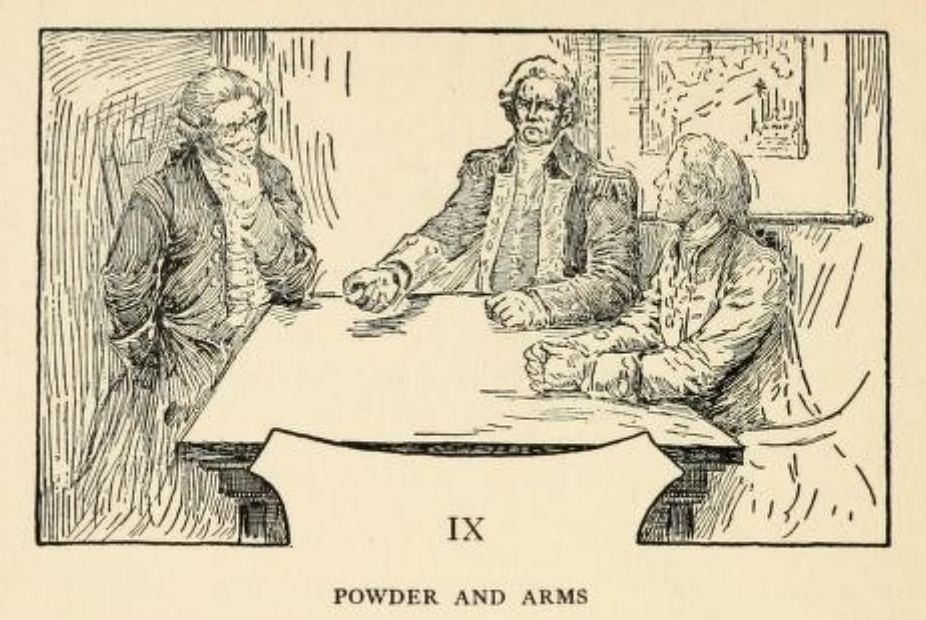

IX

POWDER AND ARMS

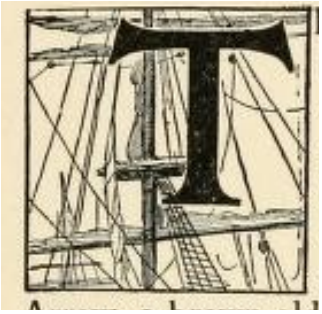

Záhlaví a iniciála k 9. kapitole: Prach a zbraně

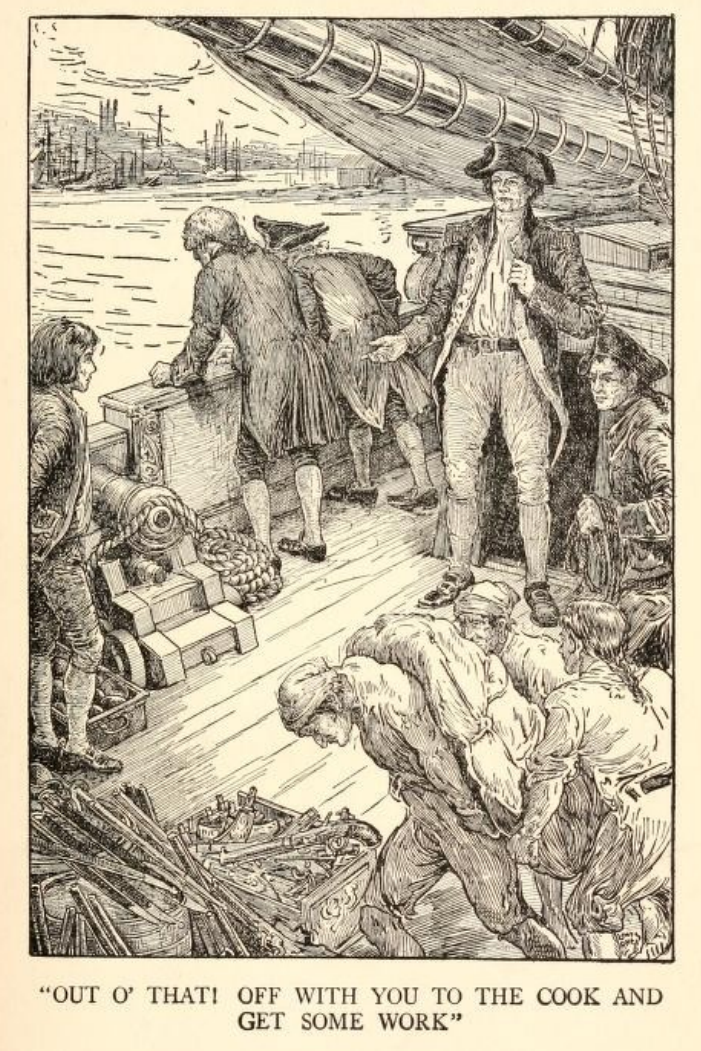

"OUT O' THAT! OFF WITH YOU TO THE COOK AND GET SOME WORK"

„Jdi od toho! Už ať jsi dole v kuchyni a ať ti dá kuchař nějakou práci!“

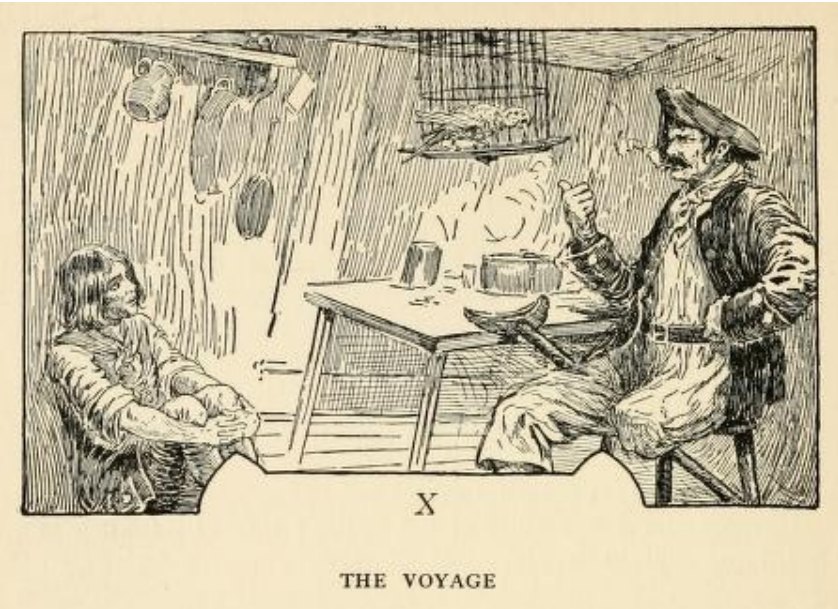

X

THE VOYAGE

Záhlaví a iniciála k 10. kapitole: Plavba

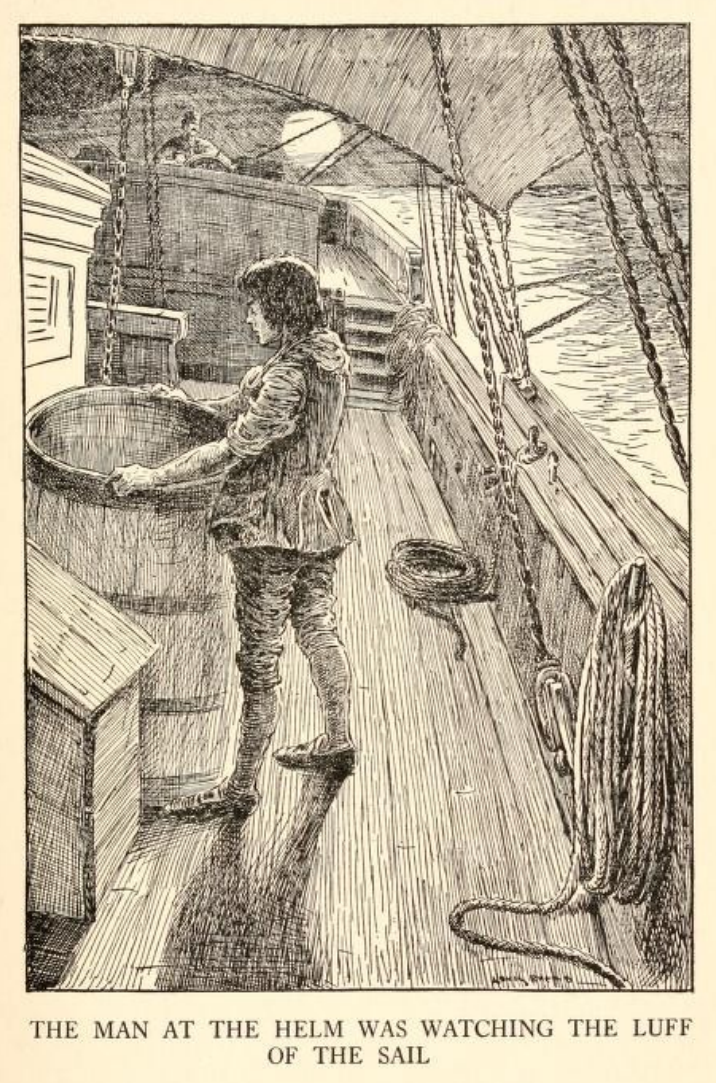

THE MAN AT THE HELM WAS WATCHING THE LUFF OF THE SAIL

Kormidelník sledoval návětrný lem plachty.

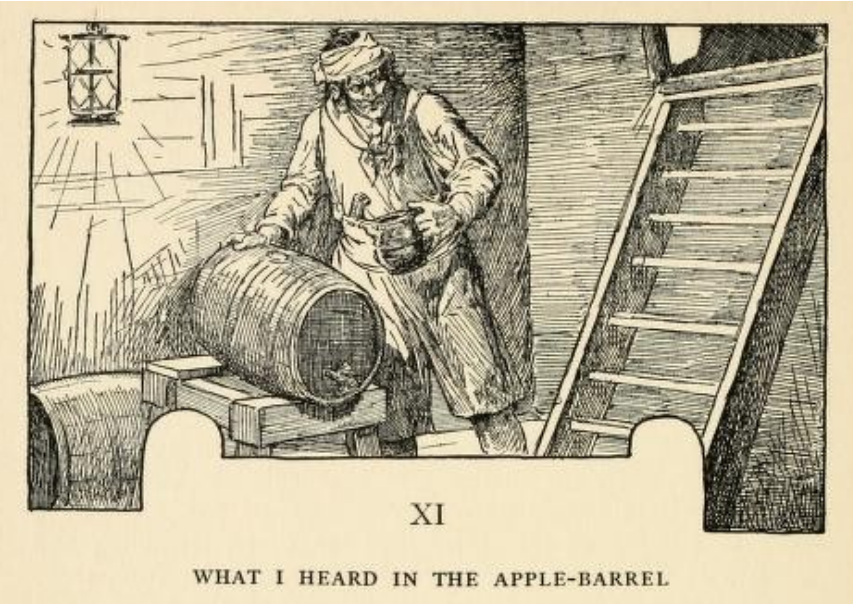

XI

WHAT I HEARD IN THE APPLE-BARREL

Záhlaví a iniciála k 11. kapitole: Co jsem slyšel v bečce od jablek

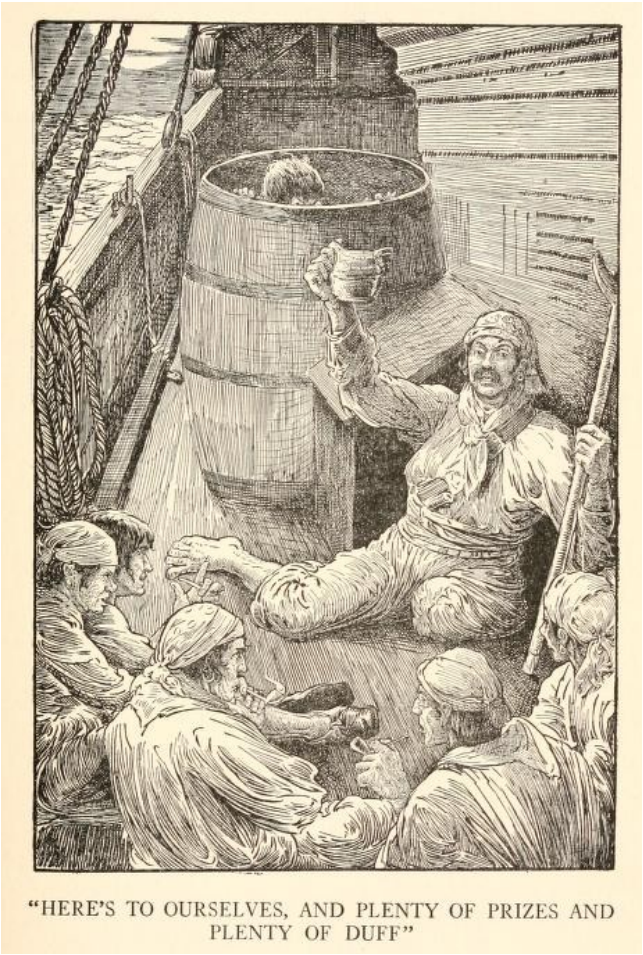

"HERE'S TO OURSELVES, AND PLENTY OF PRIZES AND PLENTY OF DUFF"

„Tak na nás, na spoustu kořisti a na dobré bydlo!“

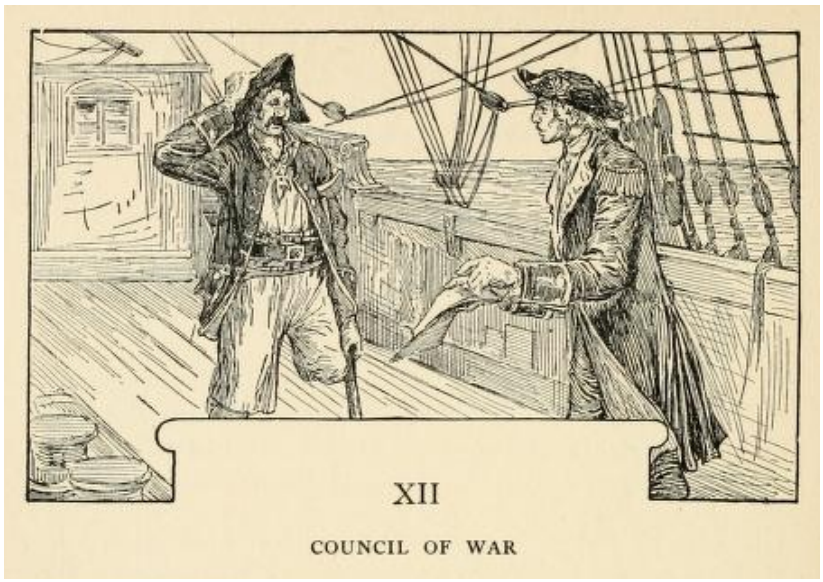

Záhlaví a iniciála k 12. kapitole: Válečná porada

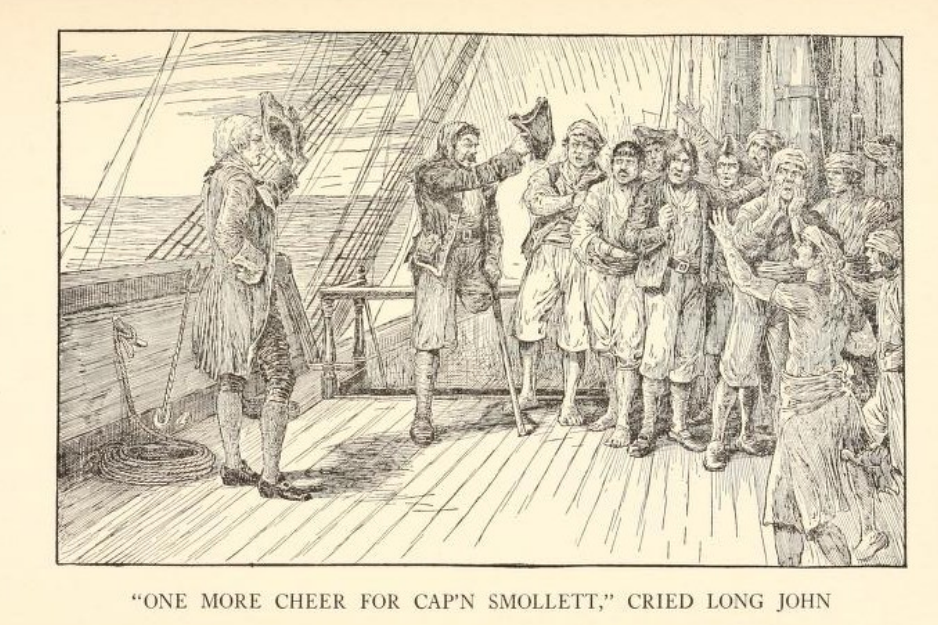

"ONE MORE CHEER FOR CAP'N SMOLLETT," CRIED LONG JOHN

„A teď provolejme slávu kapitánovi Smolletovi," zvolal Dlouhý Honza.

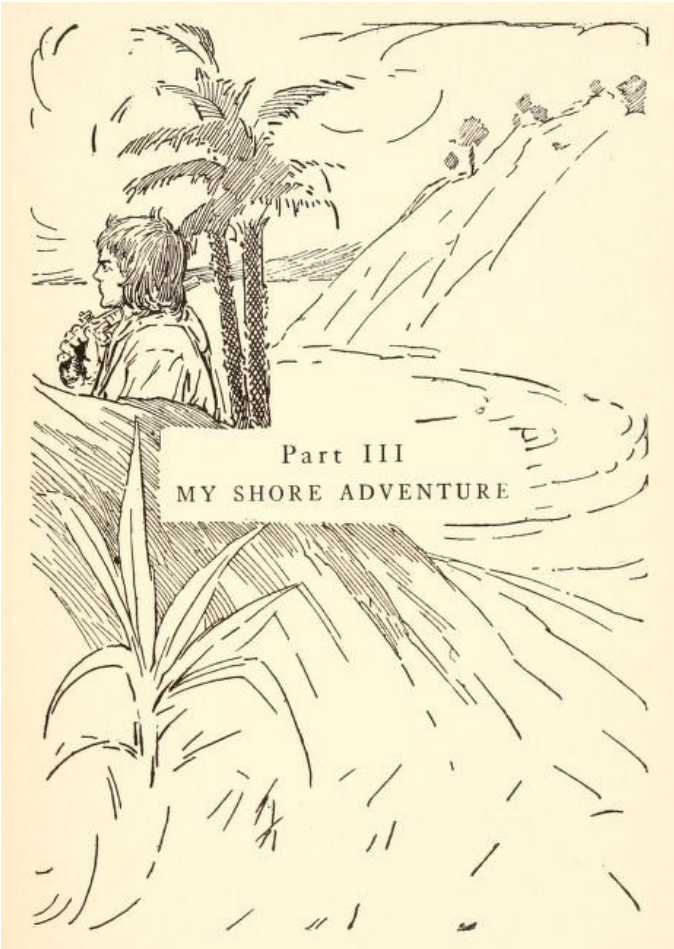

Titulní list k 3. dílu: Mé dobrodružství na ostrově

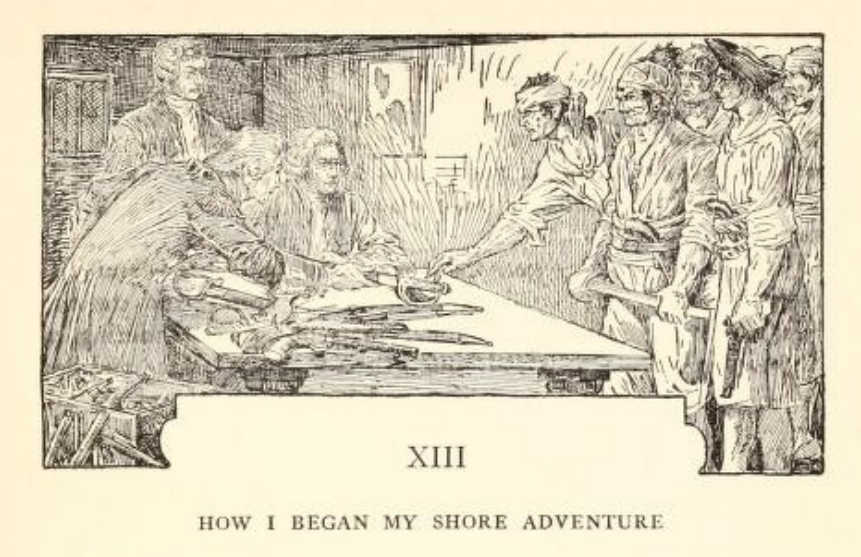

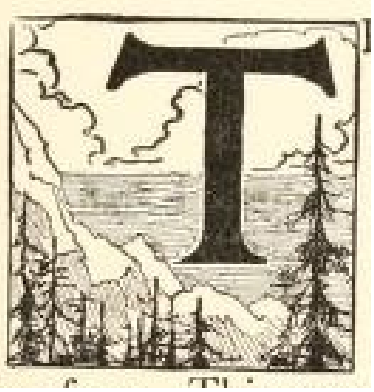

Záhlaví a iniciála k 13. kapitole: Jak začalo mé dobrodružství na ostrově

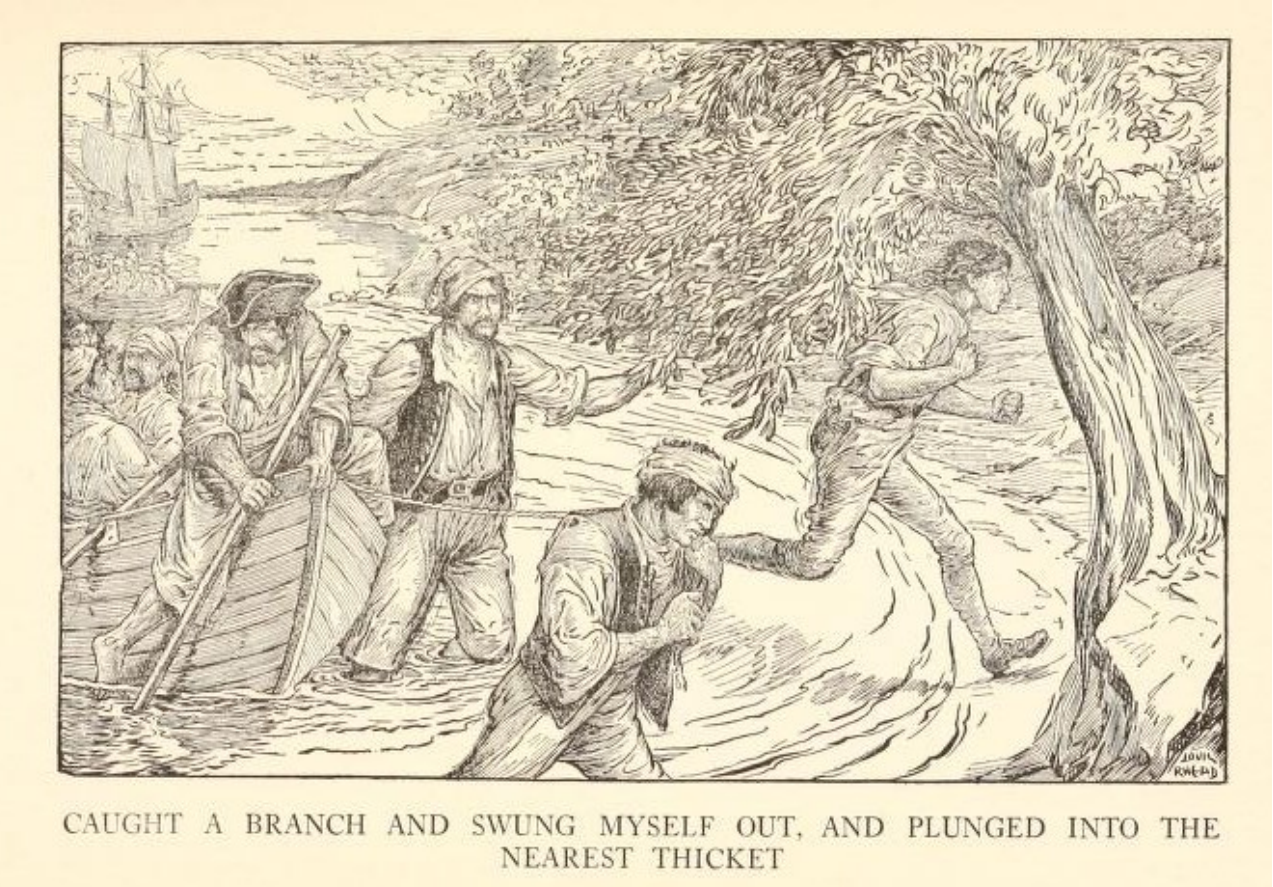

Chytil jsem se větve, vyhoupl se na břeh a zmizel v nejbližší houštině.

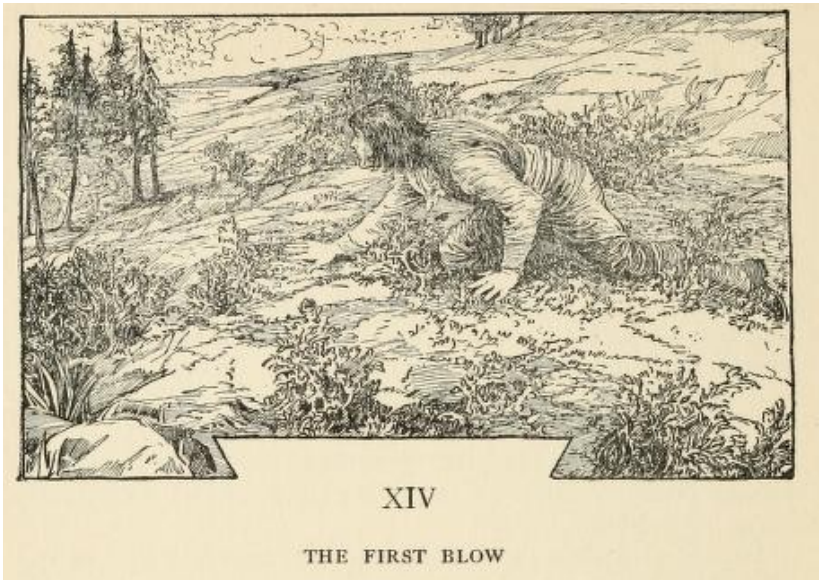

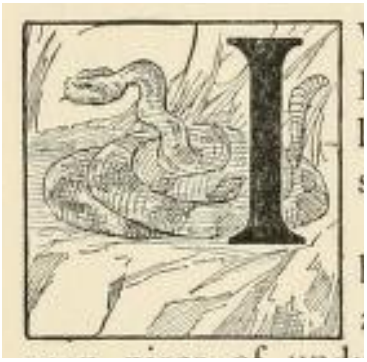

Záhlaví a iniciála k 14. kapitole: První rána

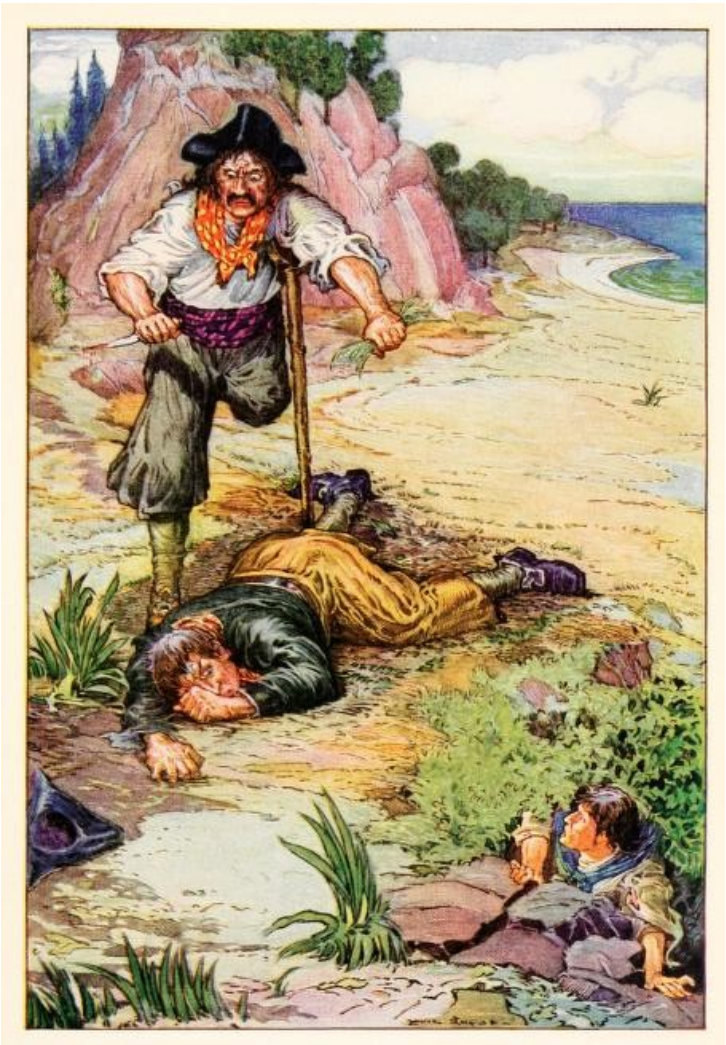

Přímo před ním ležel na trávě nehybný Tom.
(ilustrace je v knize i černobílém provedení)

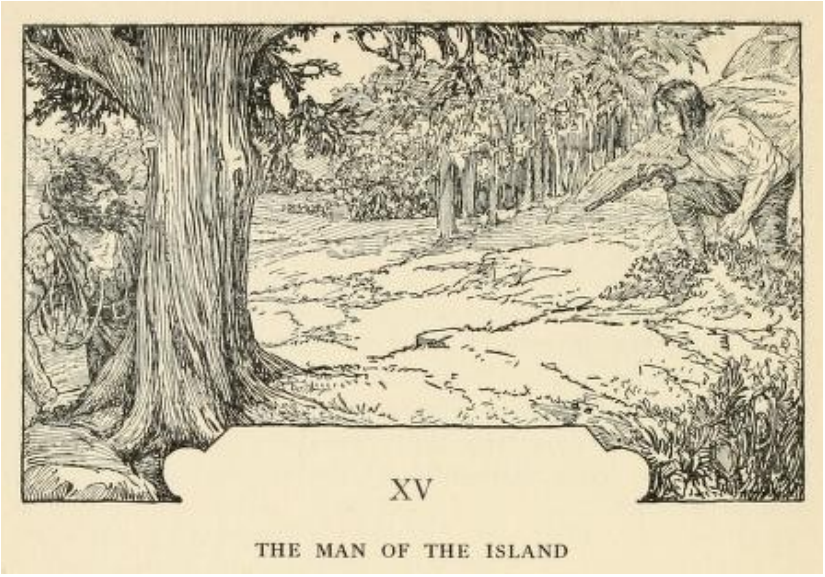

Záhlaví a iniciála k 15. kapitole: Muž na ostrově

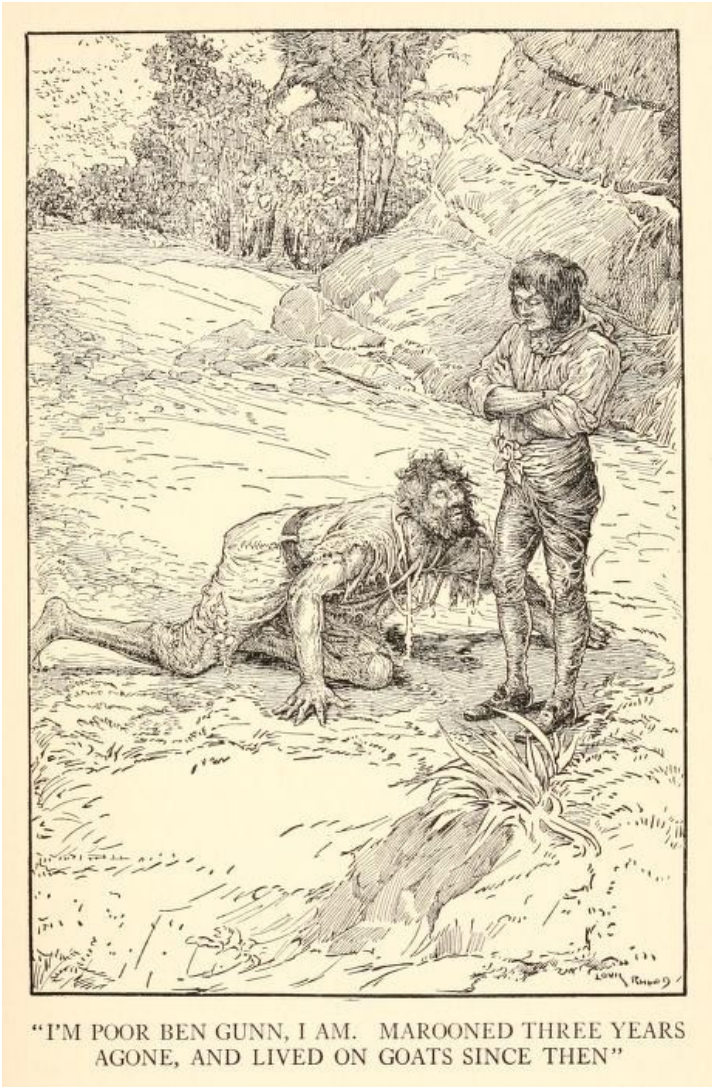

Jsem ubohý Ben Gunn a tři roky jsem nemluvil s živou duší.

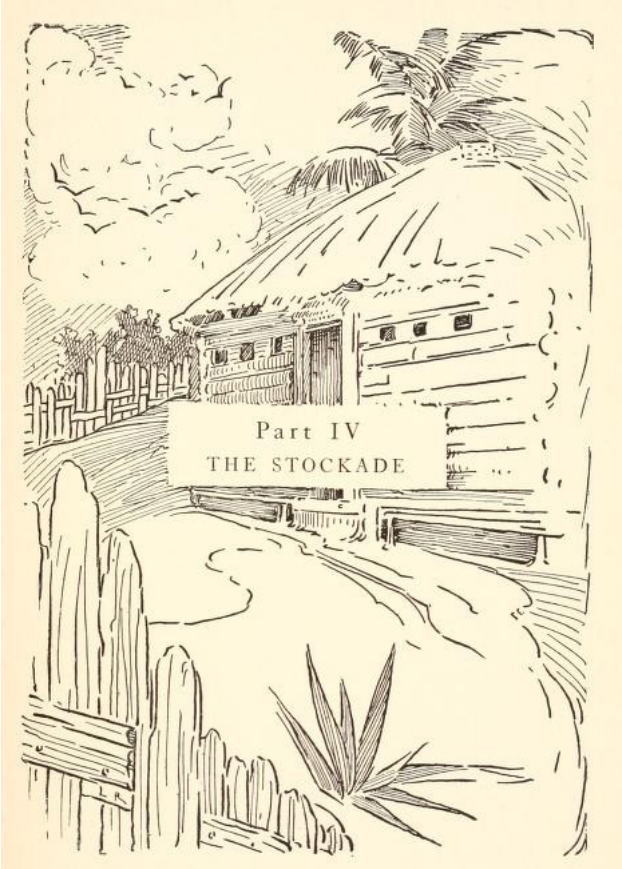

Titulní list k 4. dílu: Srub[4]

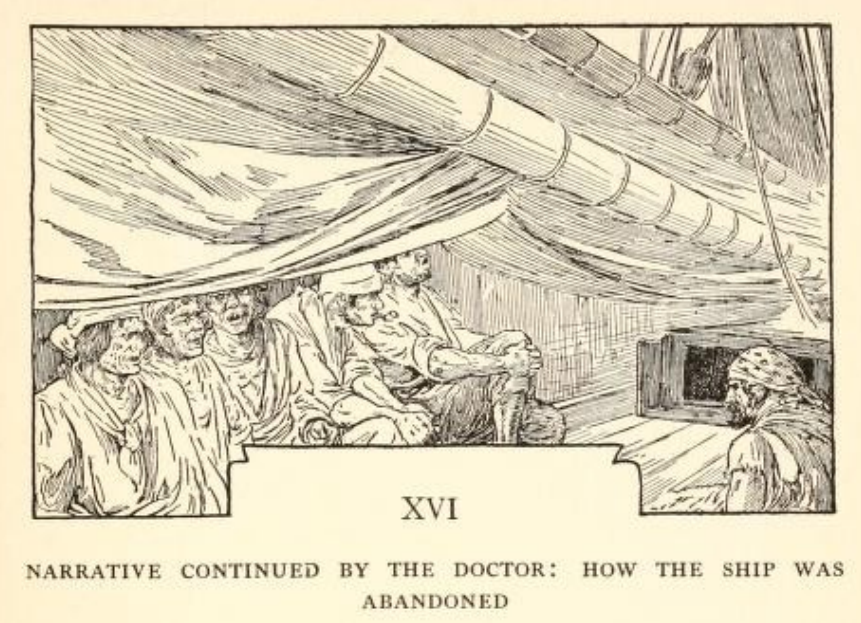

Záhlaví a iniciála k 16. kapitole: Jak byla opuštěna loď

4 V originále „Kolová hradba“

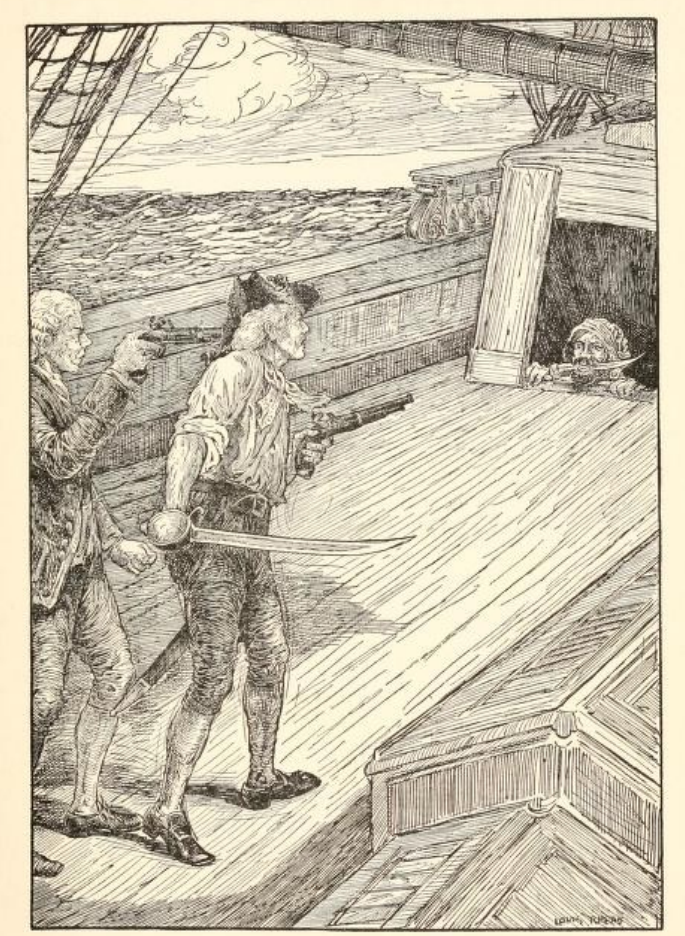

"DOWN, DOG!" CRIES THE CAPTAIN. AND THE HEAD POPPED BACK AGAIN

„Dolů pse,“ zvolal kapitán. A hlava střelhbitě zmizela.

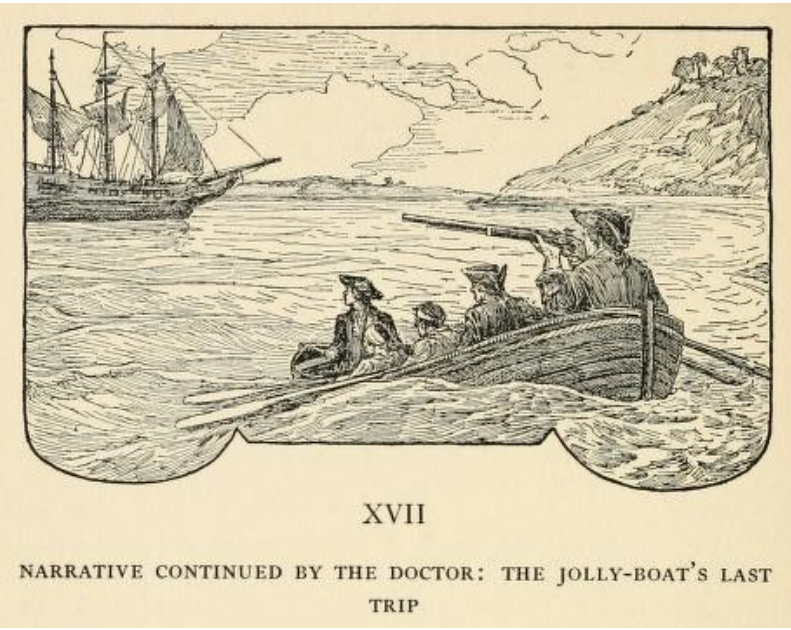

XVII

NARRATIVE CONTINUED BY THE DOCTOR: THE JOLLY-BOAT'S LAST TRIP

Záhlaví a iniciála k 17. kapitole: Poslední plavba v jole

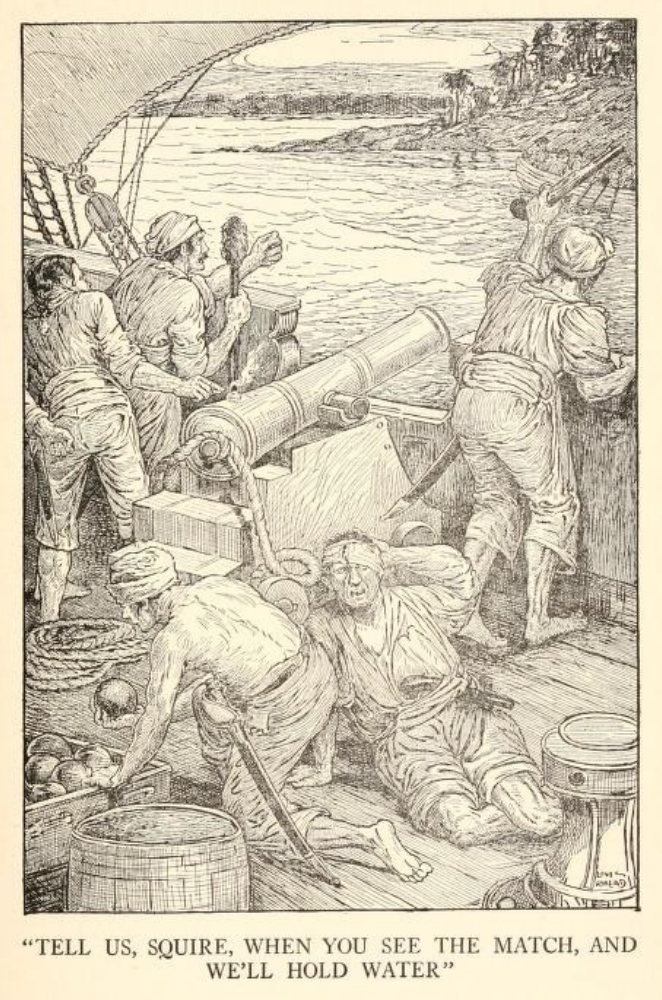

"TELL US, SQUIRE, WHEN YOU SEE THE MATCH, AND WE'LL HOLD WATER"

„Pne Trelawney, vzal byste si laskavě na mušku jednoho z těch chlapů. Až zalící udržujte všichni rovnováhu!“

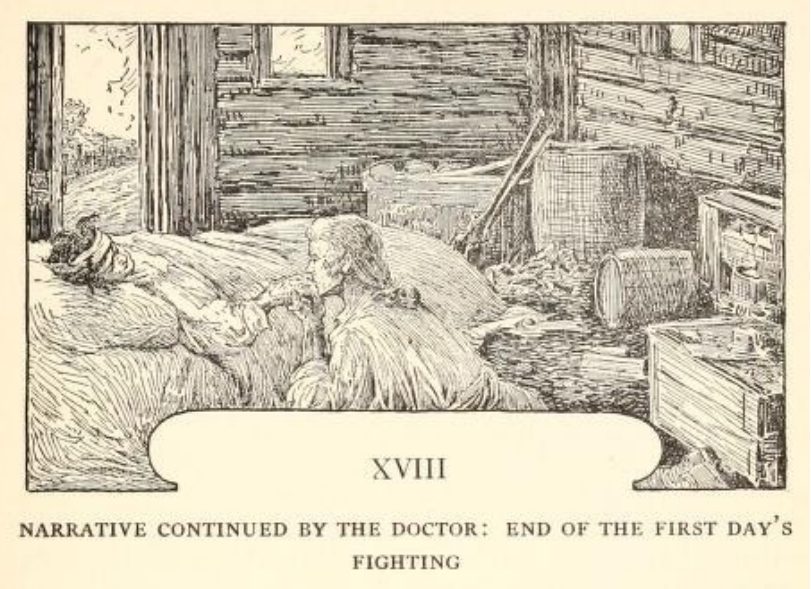

XVIII

NARRATIVE CONTINUED BY THE DOCTOR: END OF THE FIRST DAY'S FIGHTING

Záhlaví a iniciály k 18. kapitole: Jak skončil první den bojů

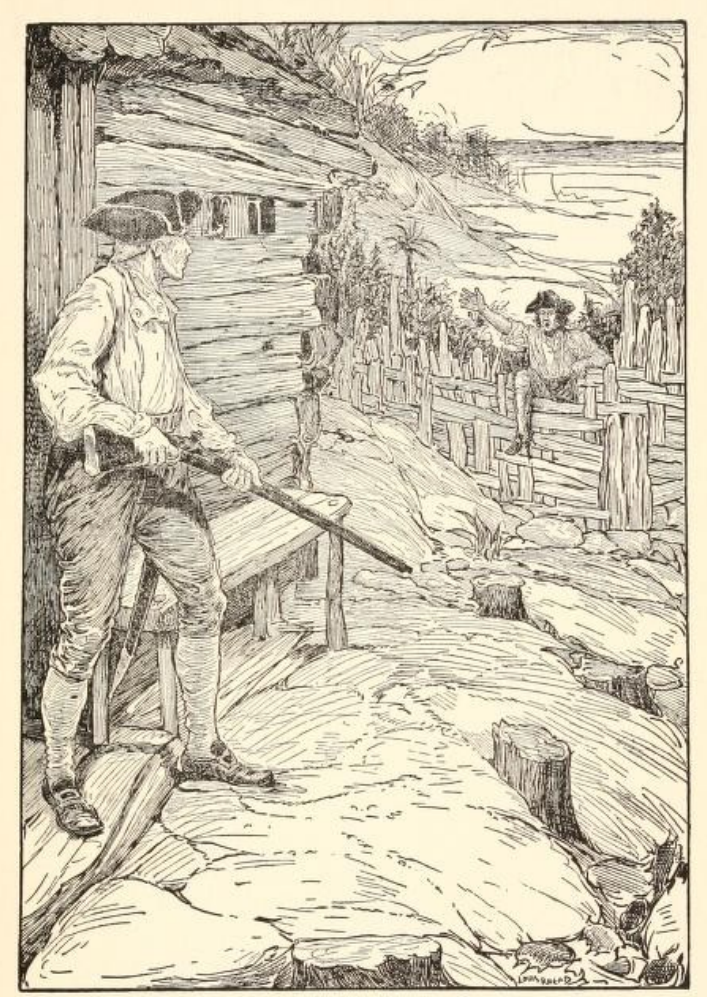

I RAN TO THE DOOR IN TIME TO SEE JIM HAWKINS, SAFE AND SOUND, COME CLIMBING OVER THE STOCKADE

Utíkal jsem ke dveřím a spatřil Jima Hawkinse, jak živ a zdráv přelézá přes ohradu.

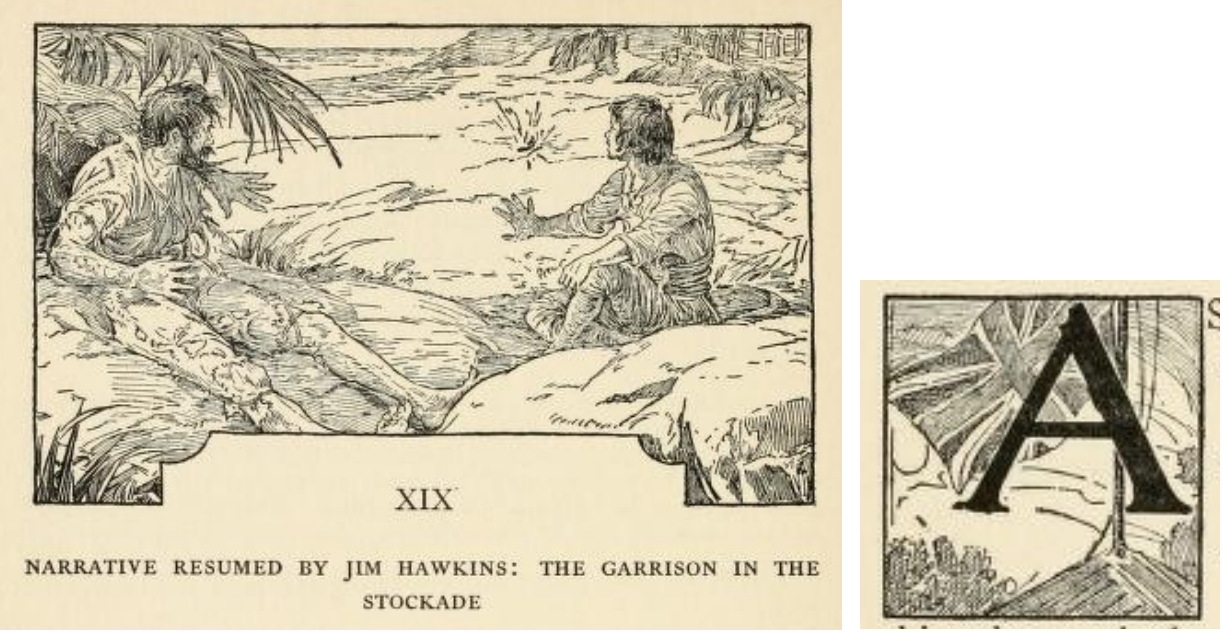

XIX

NARRATIVE RESUMED BY JIM HAWKINS: THE GARRISON IN THE STOCKADE

Záhlaví a iniciála k 19. kapitole: Posádka ve srubu

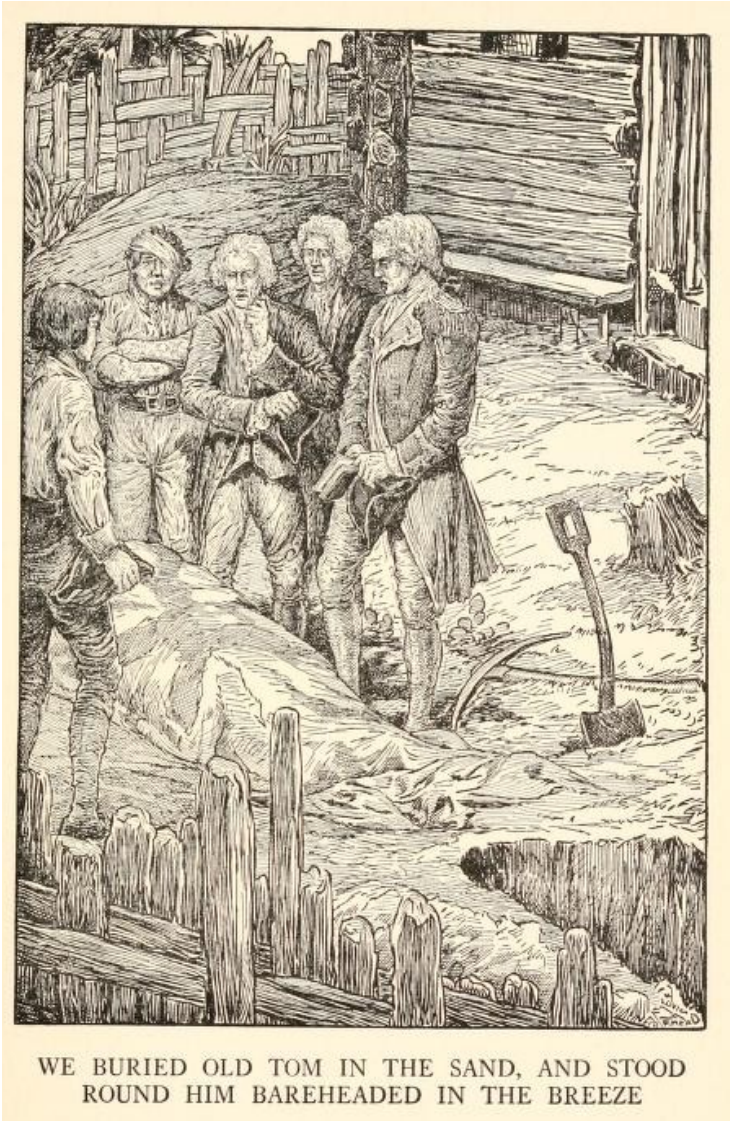

WE BURIED OLD TOM IN THE SAND, AND STOOD ROUND HIM BAREHEADED IN THE BREEZE

Pohřbili jsme Toma v písku a postáli chvíli s odkrytými hlavami.

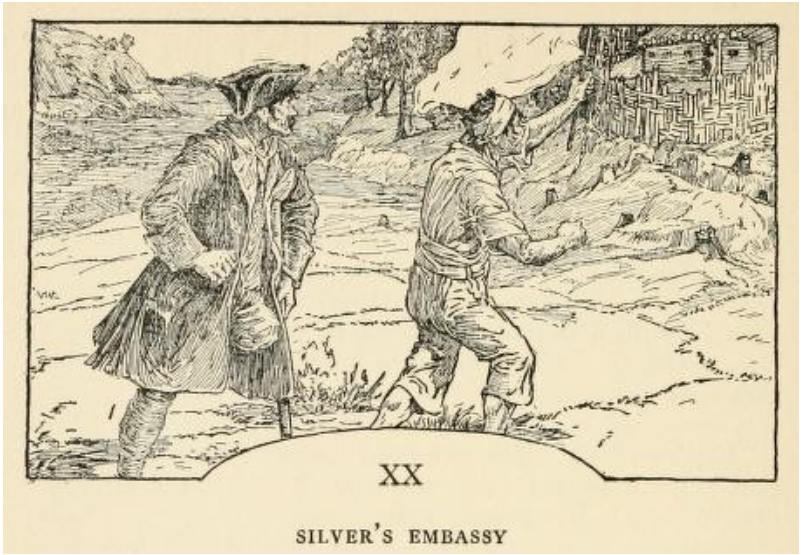

XX

SILVER'S EMBASSY

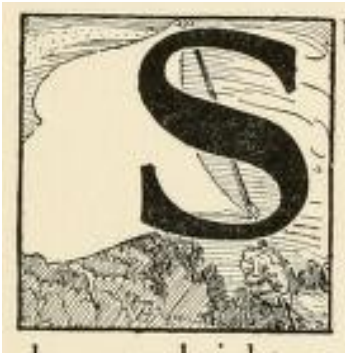

Záhlaví a iniciála k 20. kapitole: Silverovo poselství

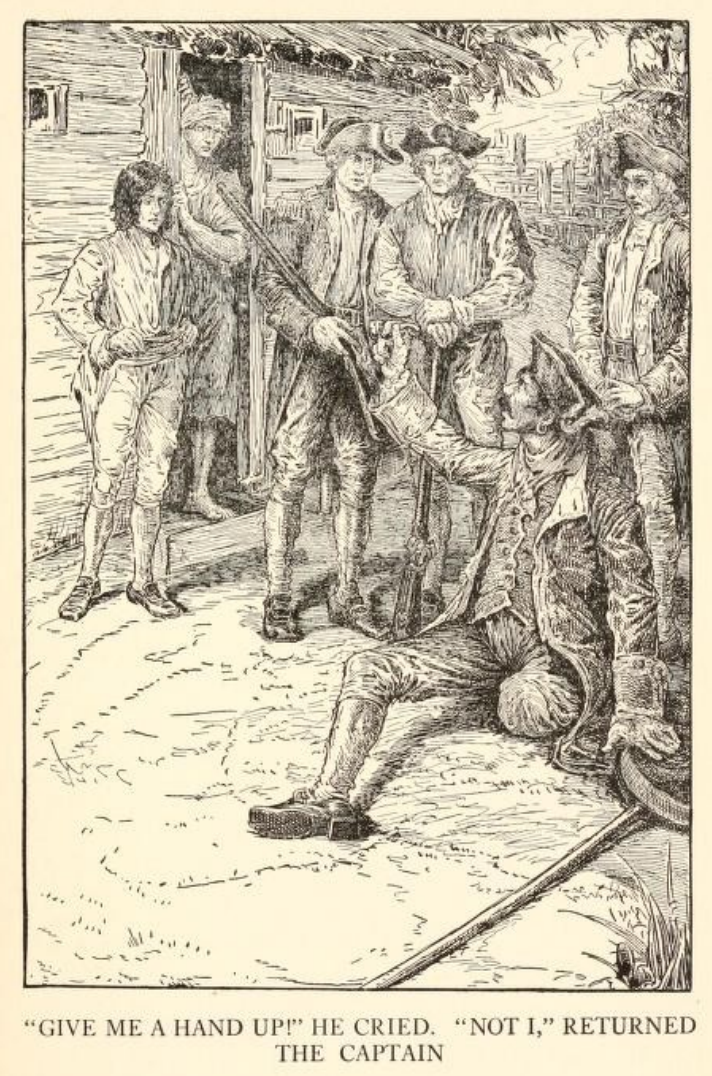

"GIVE ME A HAND UP!" HE CRIED. "NOT I," RETURNED THE CAPTAIN

„Pomozte mi vstát! Zvolal.“ „Ani mě nenapadne!“ odpověděl kapitán.

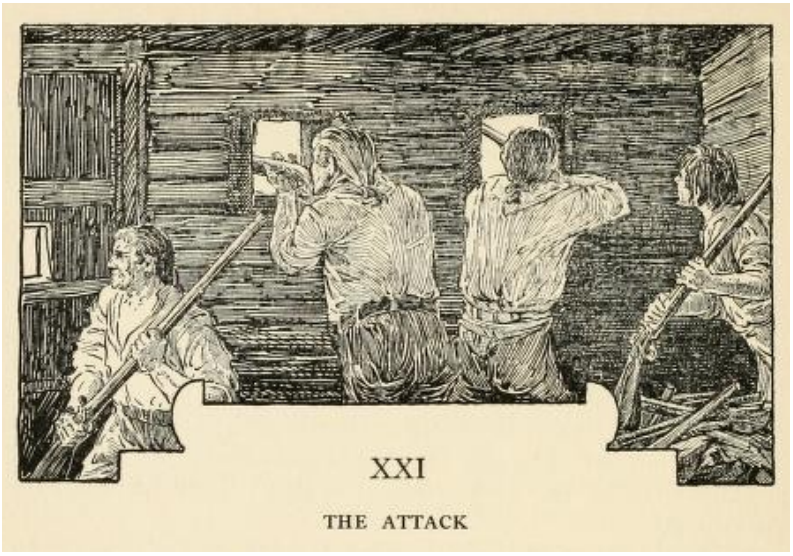

Záhlaví a iniciála k 21. kapitole: Útok

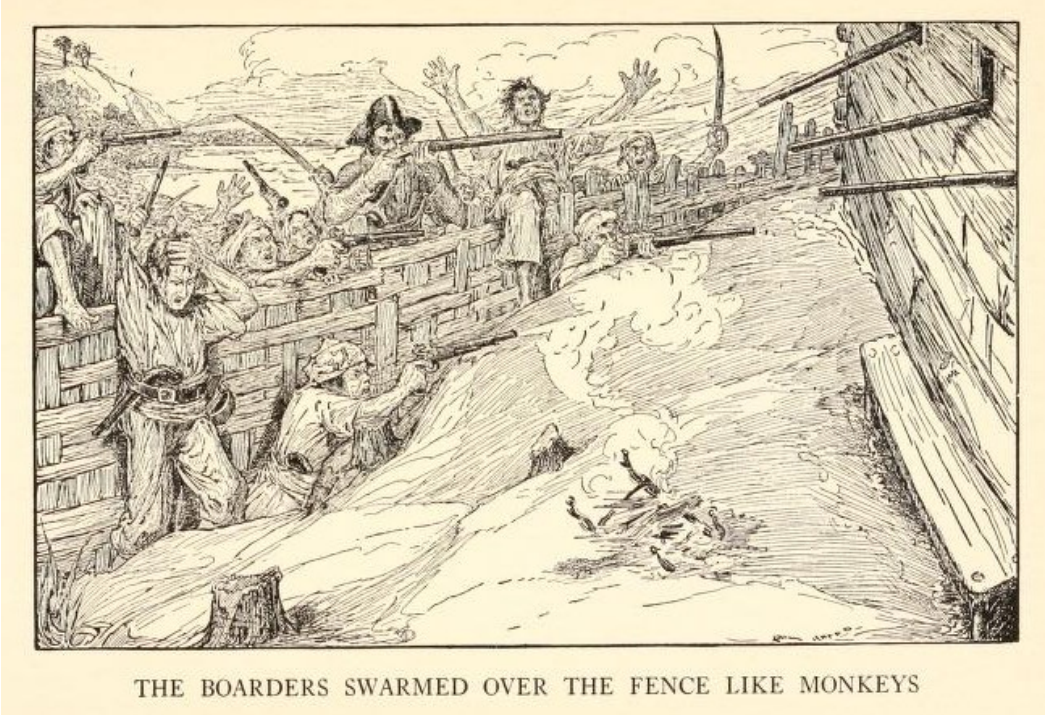

THE BOARDERS SWARMED OVER THE FENCE LIKE MONKEYS

Útočníci šplhali na ohradu jako opice.

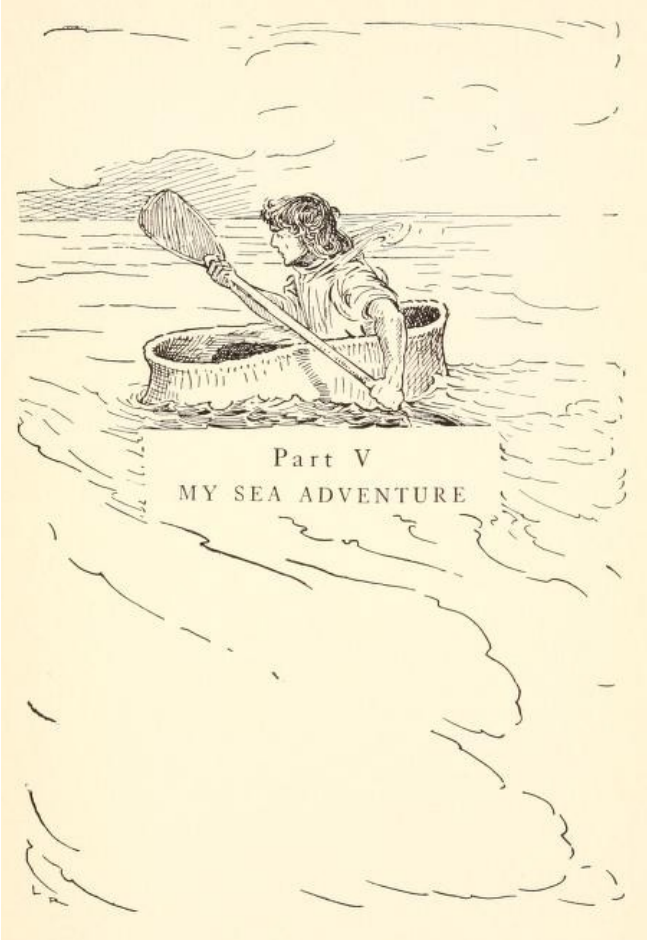

Titulní list k 5. dílu: Mé dobrodružství na moři

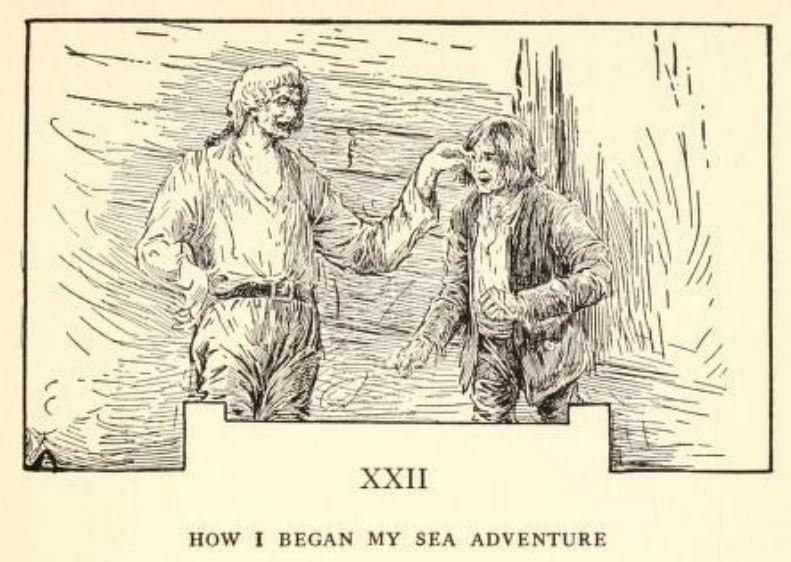

Záhlaví a iniciály k 22. kapitole: Jak začalo mé dobrodružství na moři

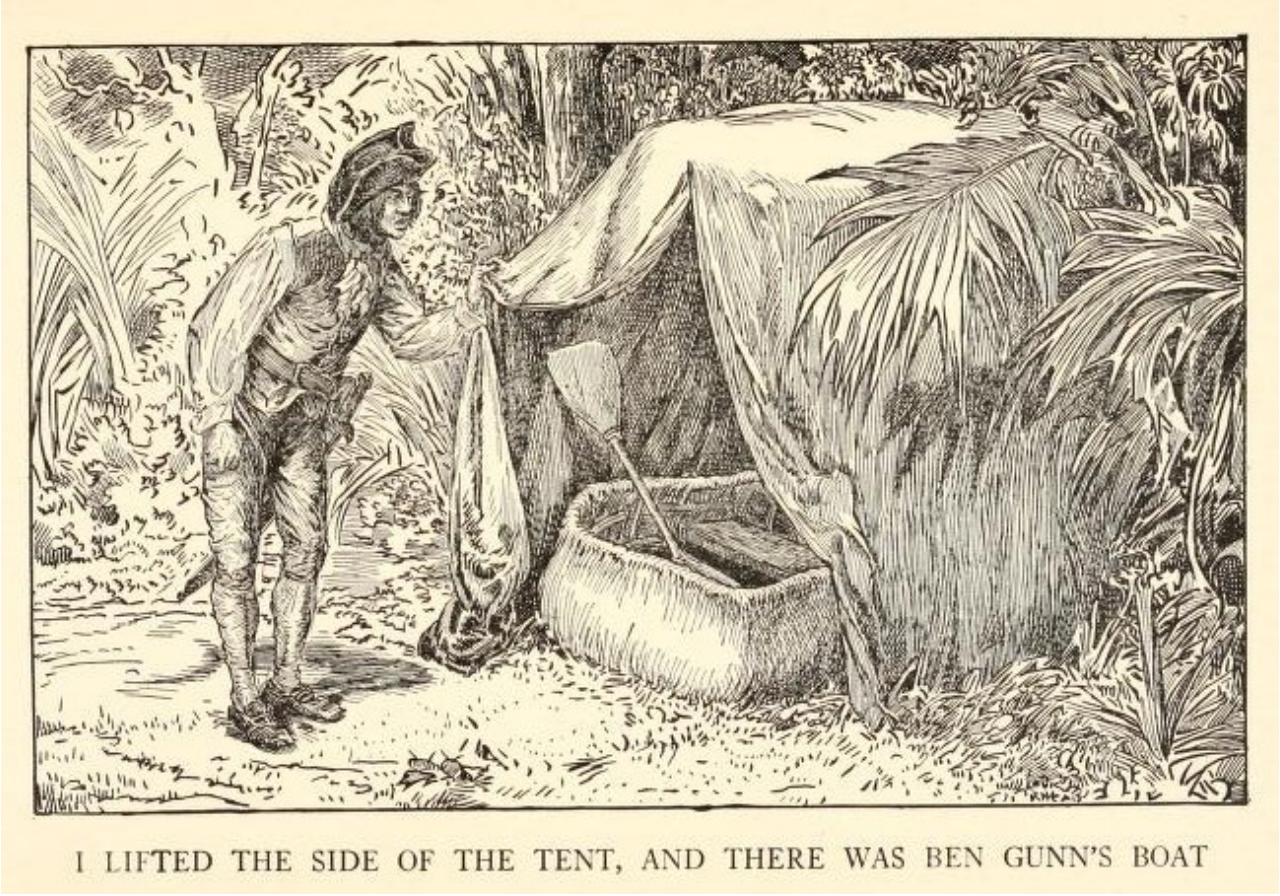

Zdvihl jsem jeden cíp stanu a spatřil Benův člunek[5].

5 V originálu „coracle“. Označení pro primitivní člun původem za Wallesu. Kostra z proutí je potažená kůží. Plavba je na něm je poměrně obtížná, jak ostatně autor popisuje. Podobné čluny se vyráběly i ve Skotsku, Irsku, Tibetu a dokonce v Kanadě. Patrně by si zasloužil samostatný článek.

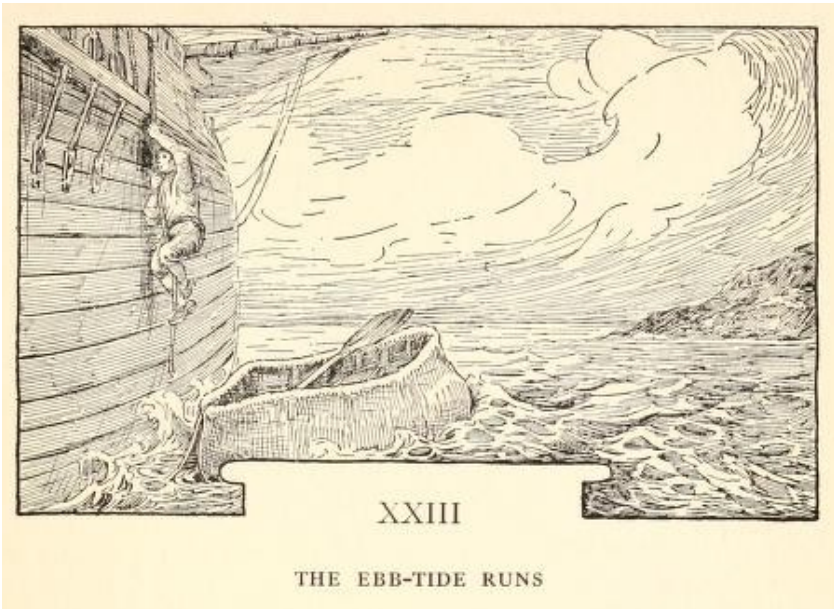

Záhlaví a iniciála k 23. kapitole: Odliv

Spatřil jsem Handse a jeho společníka v zápase na život a na smrt.

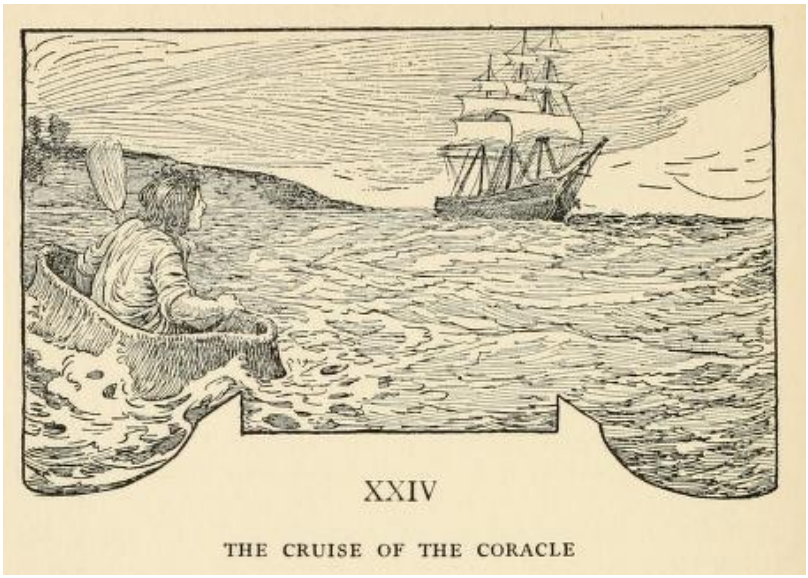

Záhlaví a iniciály k 24. kapitole: Bloudění v člunku

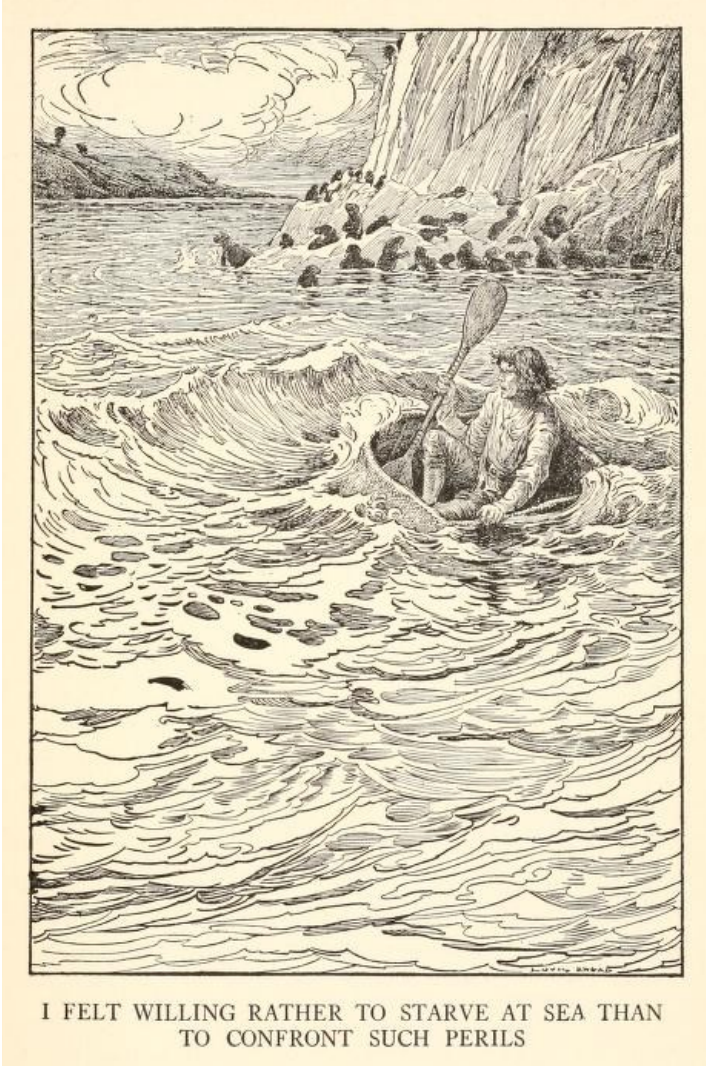

Raději bych byl zemřel hladem na moři, než čelil tomuto nebezpečí.

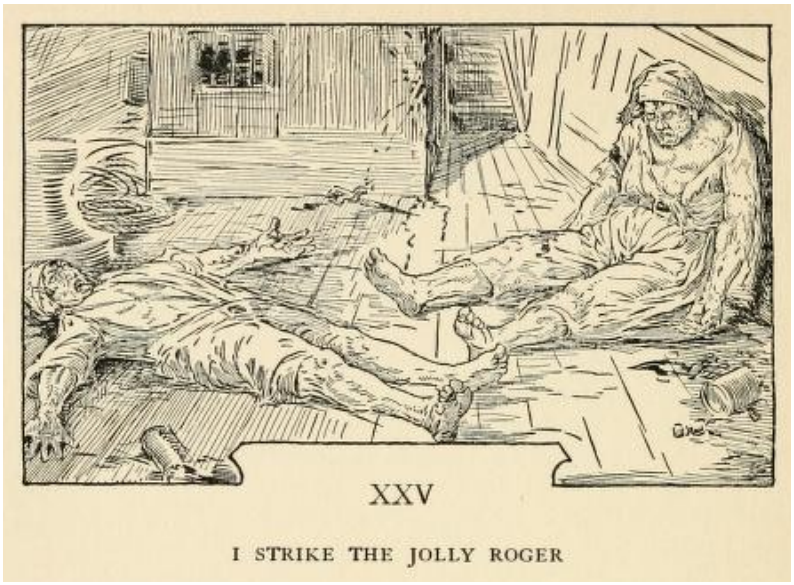

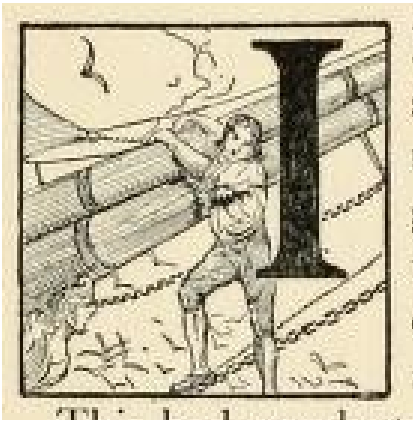

Záhlaví a iniciála k 25. kapitole: Strhnu pirátskou vlajku

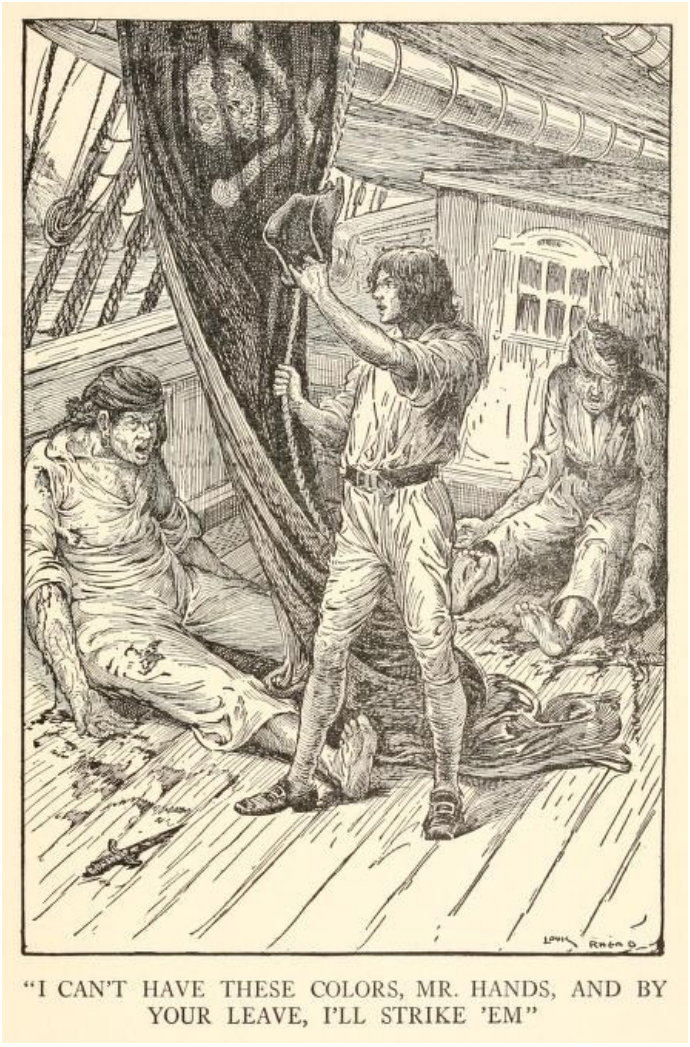

Tahle vlajka se mi nelíbí, a proto ji s vaším dovolením stáhnu.

Záhlaví a iniciála k 26. kapitole: Izrael Hands

Zároveň se Hands pustil lan a s přidušeným výkřikem se střemhlav zřítil do vody.
(ilustrace je v knize i černobílém provedení)

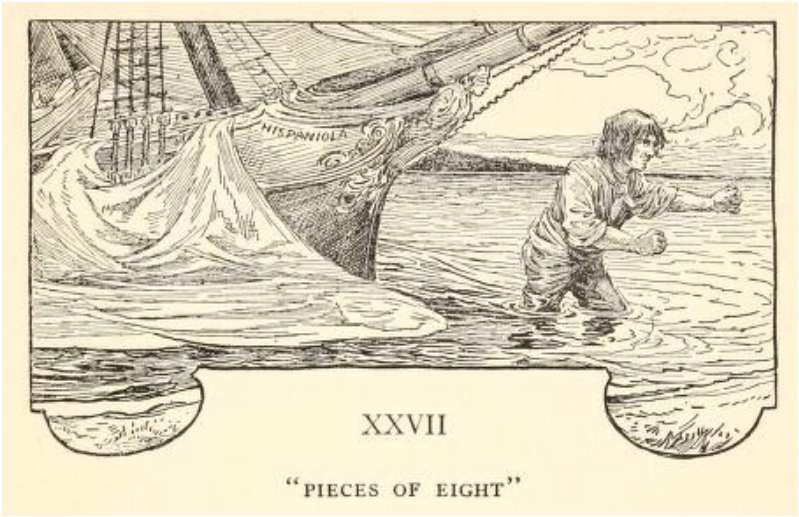

Záhlaví a iniciála k 27. kapitole: Samé zlaťáky

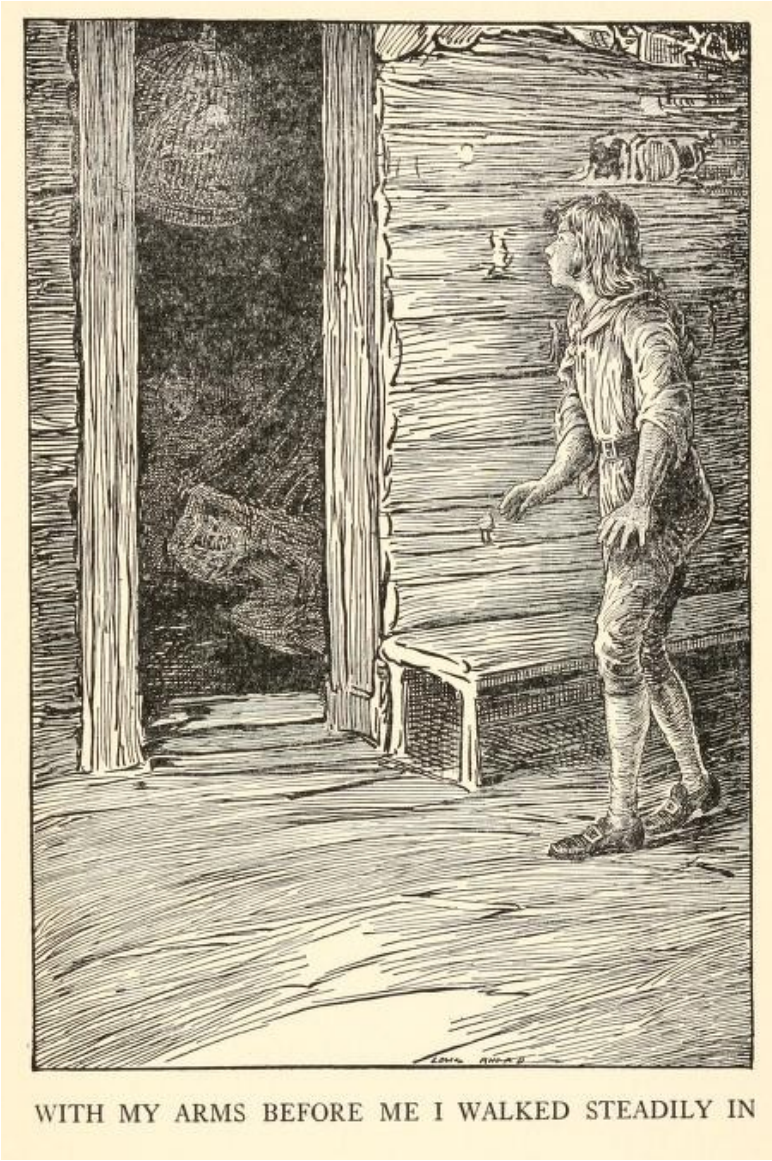

S rukama napřaženýma před sebe jsem šel dovnitř.

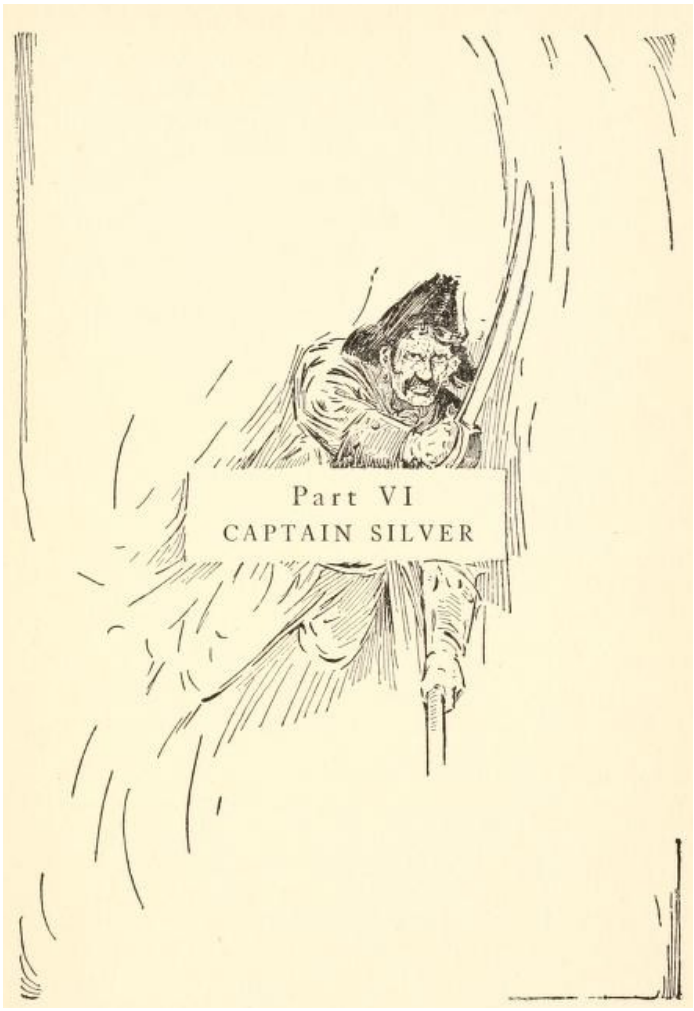

Titulní list k 6. dílu: Kapitán Silver

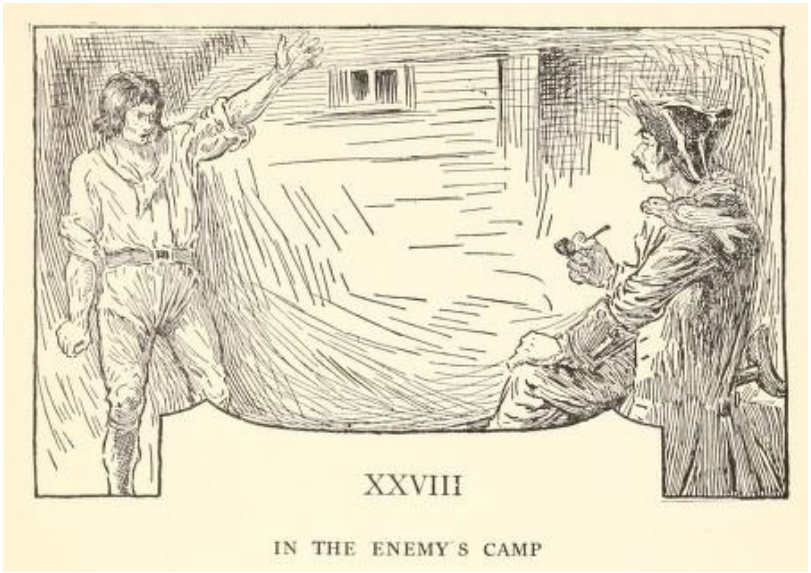

Záhlaví a iniciála k 28. kapitole: V táboře nepřátel

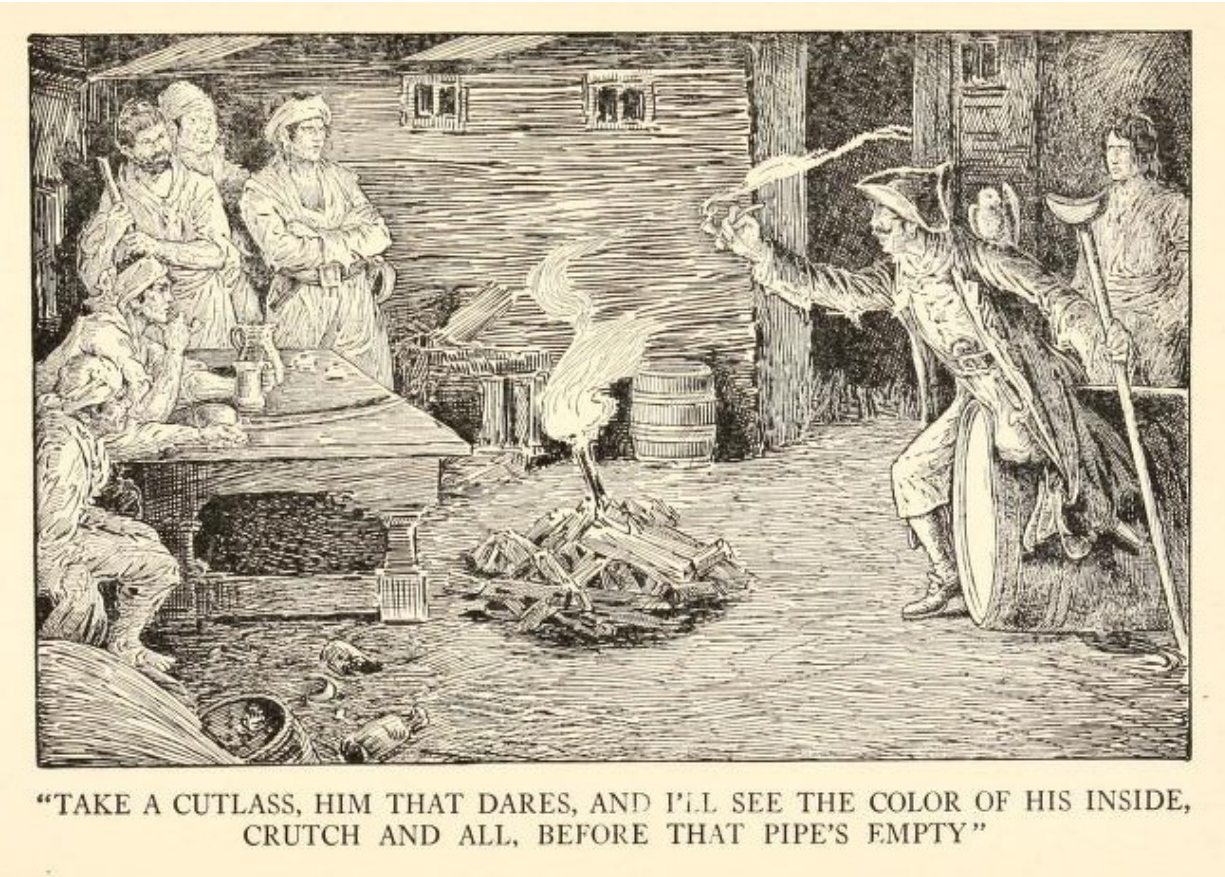

"TAKE A CUTLASS, HIM THAT DARES, AND I'LL SEE THE COLOR OF HIS INSIDE, CRUTCH AND ALL, BEFORE THAT PIPE'S EMPTY"

Ať s někdo odváží sáhnout po tesáku a já se mu i s tou svou berlou podívám na vnitřnosti, než by řekl popel.

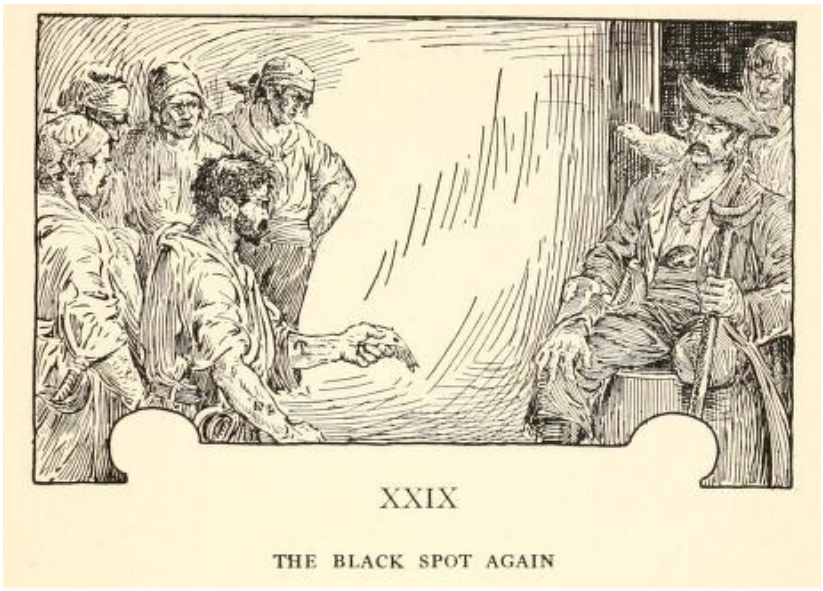

XXIX

THE BLACK SPOT AGAIN

Záhlaví a iniciála k 29. kapitole: A zase černá známka

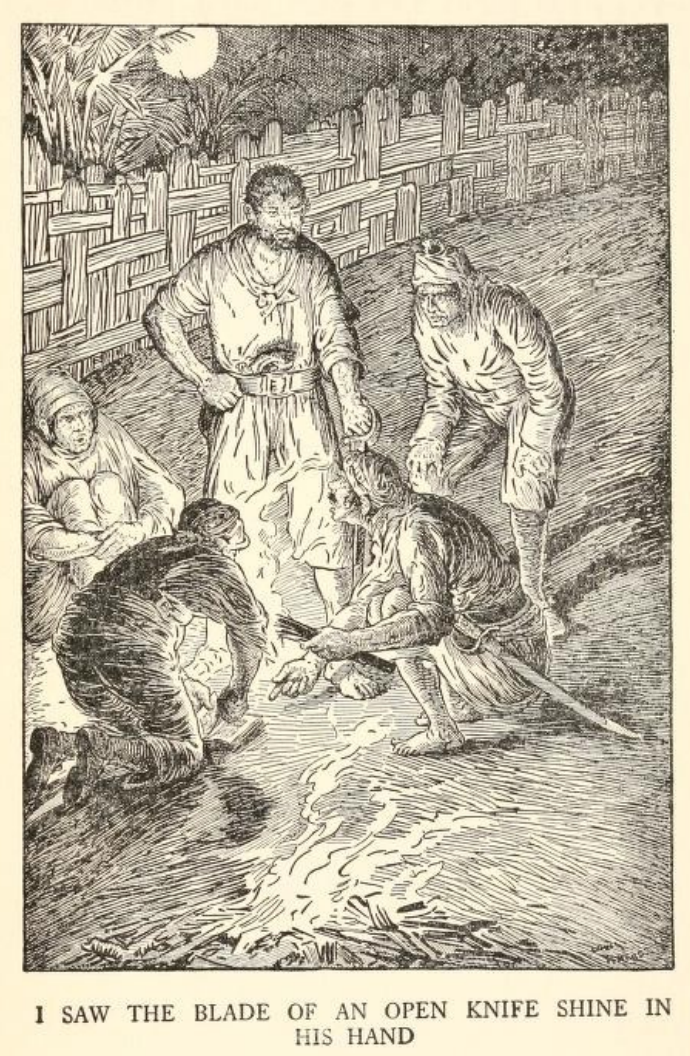

I SAW THE BLADE OF AN OPEN KNIFE SHINE IN HIS HAND

Viděl jsem v jeho ruce lesknout se čepel otevřeného nože.

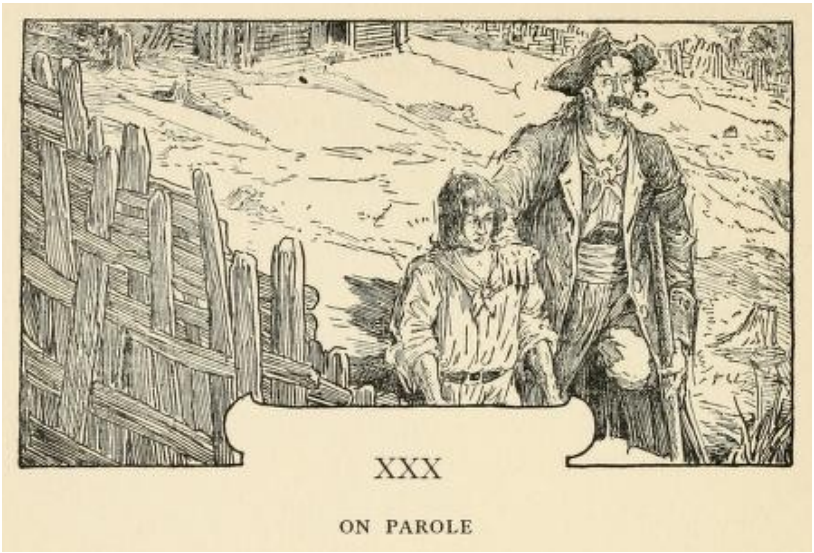

Záhlaví a iniciála k 30. kapitole: Na čestné slovo

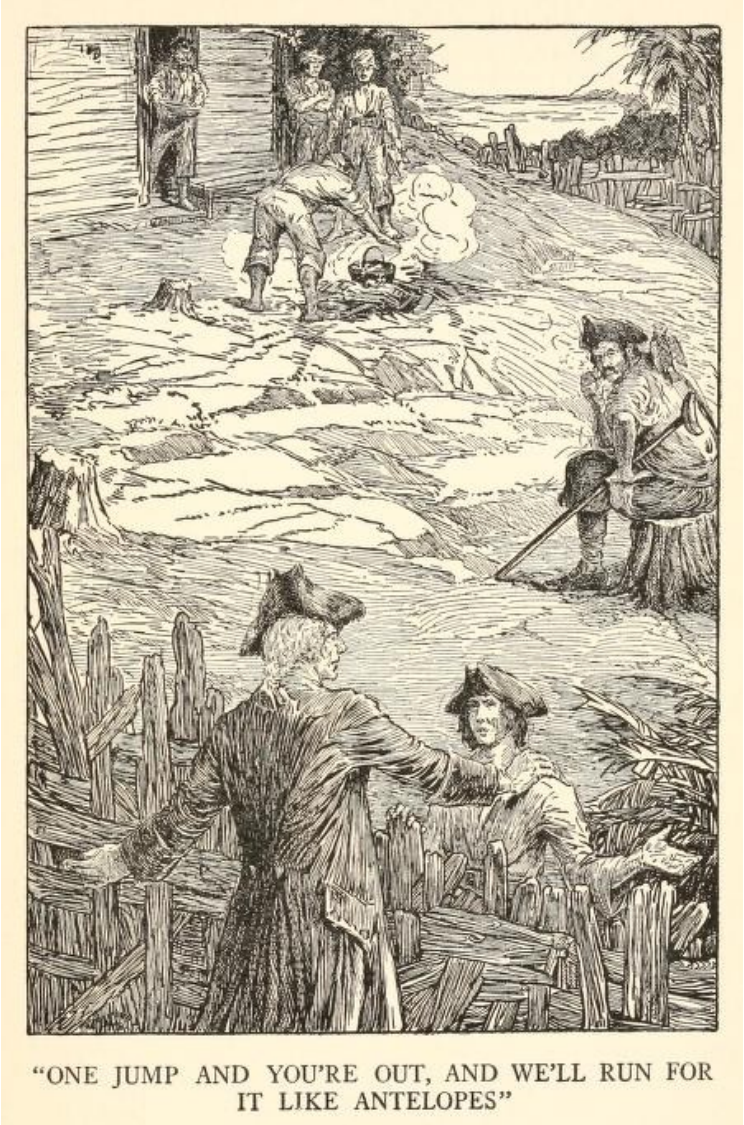

"ONE JUMP AND YOU'RE OUT, AND WE'LL RUN FOR IT LIKE ANTELOPES"

Jediný skok a jsi venku! A pak poletíme jako antilopy.

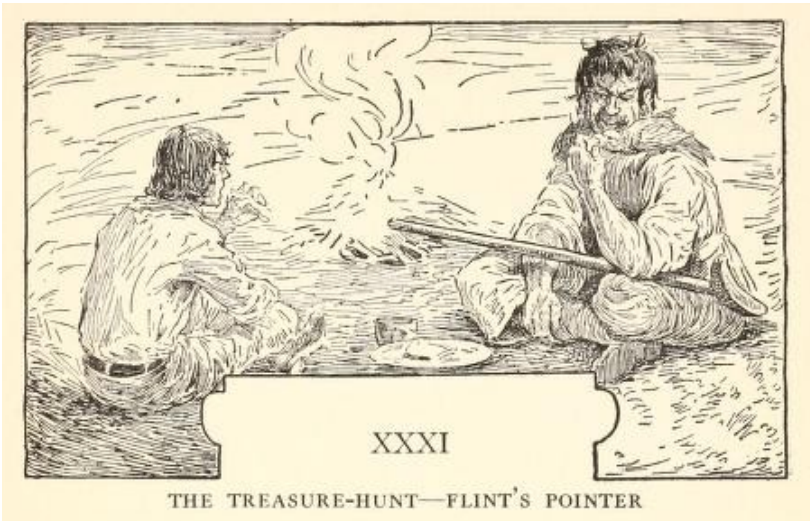

XXXI

THE TREASURE-HUNT—FLINT'S POINTER

Záhlaví a iniciály k 31. kapitole: Hledání pokladu – Flintův kompas

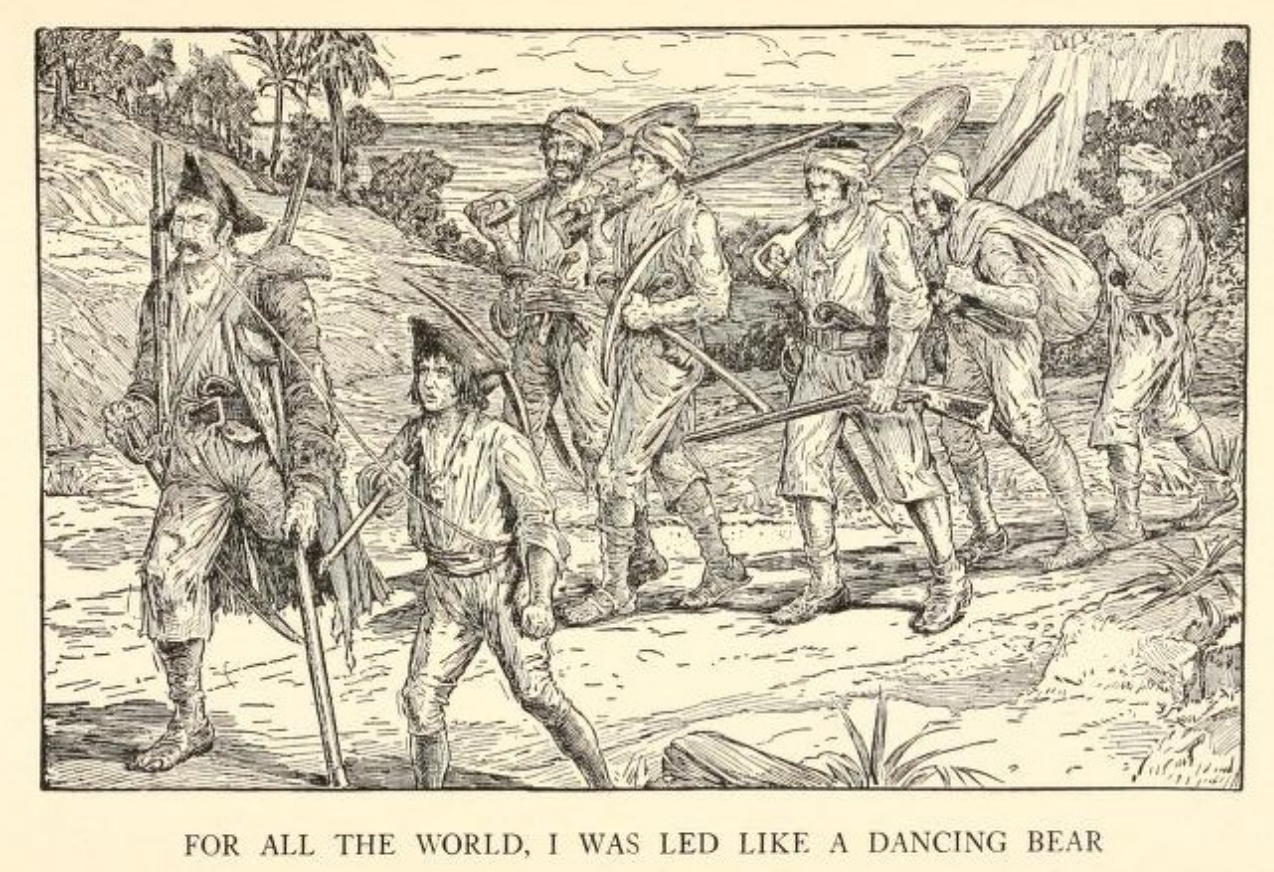

FOR ALL THE WORLD, I WAS LED LIKE A DANCING BEAR

Vedl si mě zkrátka a dobře jako cvičeného medvěda.

XXXII

THE TREASURE-HUNT—THE VOICE AMONG THE TREES

Záhlaví a iniciála k 32. kapitole: Hledání pokladu – Hlas z lesa

"DARBY M'GRAW!" IT WAILED. "DARBY M'GRAW!"

„Darby M'Graw!“ kvílel hlas. „Darby M'Graw!“

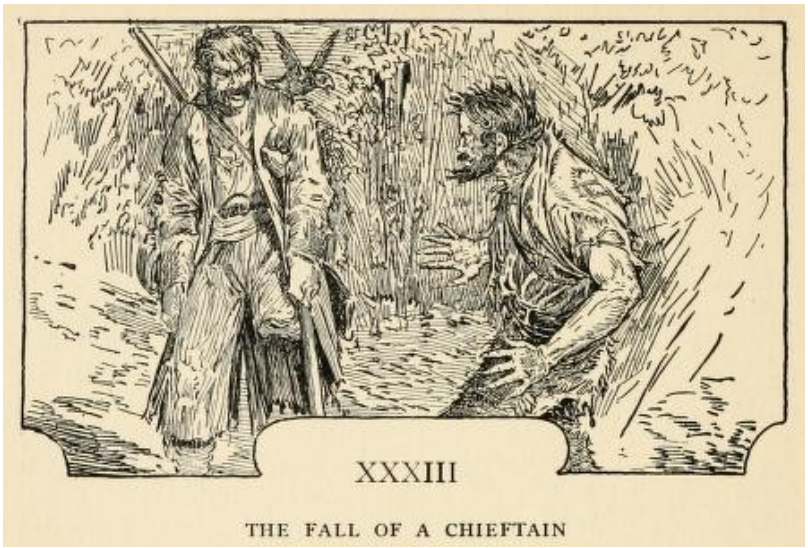

XXXIII

THE FALL OF A CHIEFTAIN

Záhlaví a iniciála k 33. kapitole: Náčelníkův pád

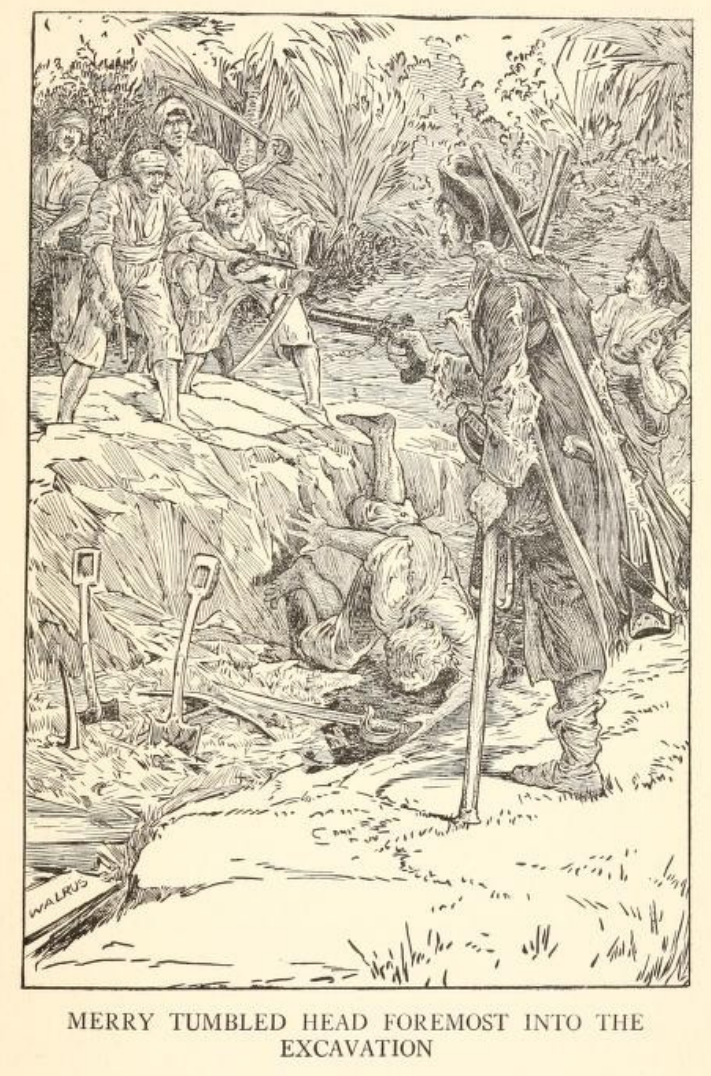

MERRY TUMBLED HEAD FOREMOST INTO THE EXCAVATION

Merry se zapotácel a zřítil se střemhlav do jámy.

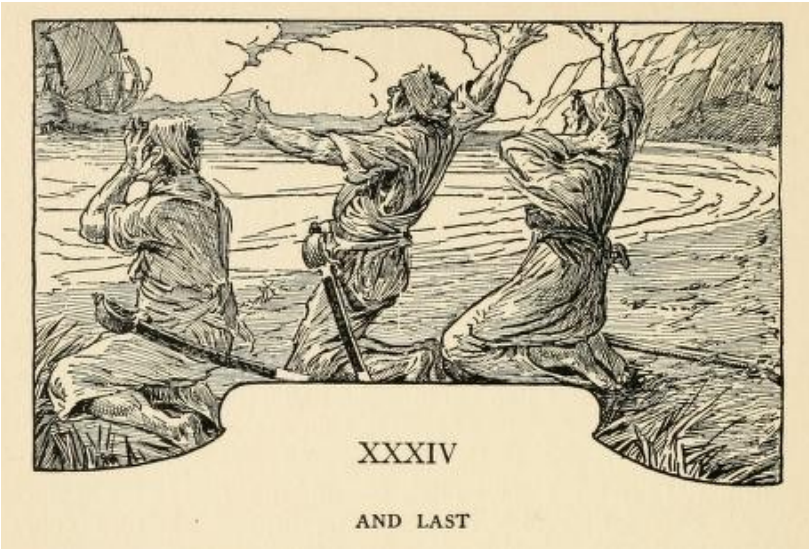

Záhlaví a iniciála k 34. kapitole: A poslední

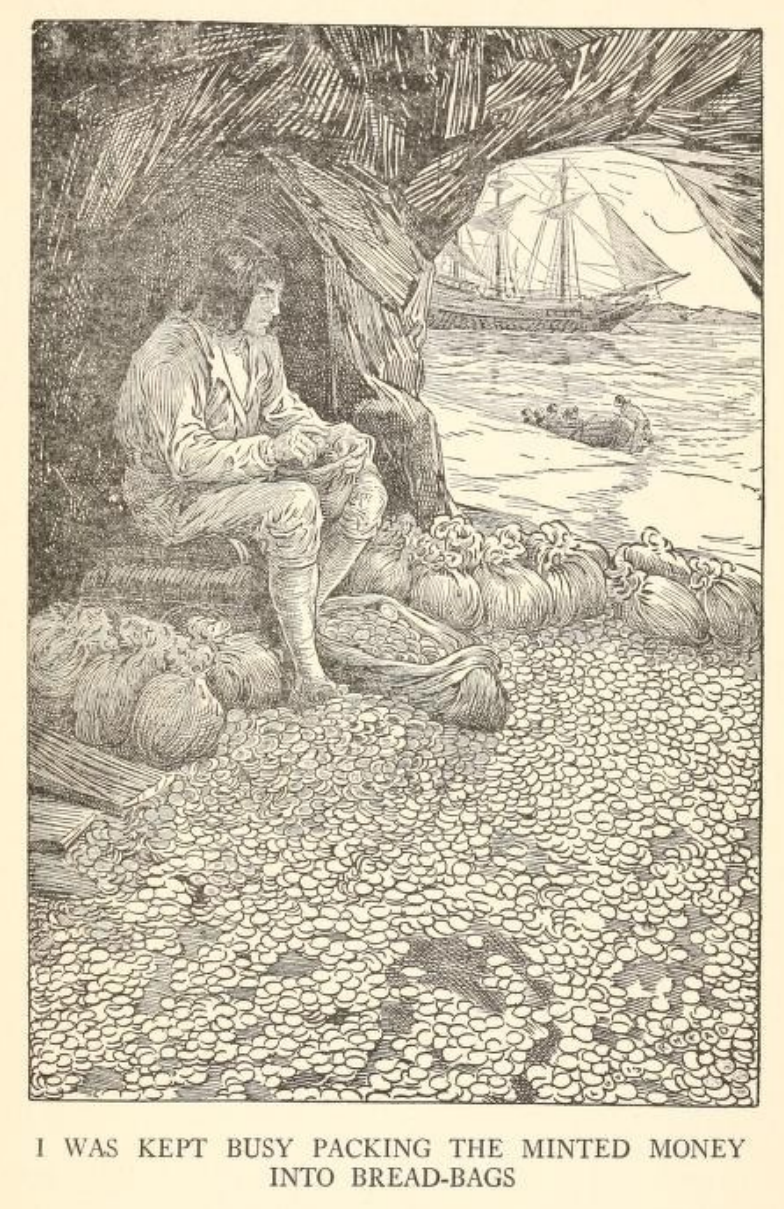

Seděl jsem celý den v jeskyni a cpal zlaté mince do pytlů od chleba.

A tím končí i naše procházka starými ilustracemi k Pokladu na ostrově. Snad se mnou budete souhlasit, že mají něco do sebe a stálo za to, dát si s tímhle článkem, který je spíše obrazovou galerií, práci.

Kdo by si chtěl přečíst celou knihu v angličtině, má možnost na adrese:

https://archive.org/details/treasureisland00stev2/mode/2up?view=theater

Pokud se vám článek líbil, dejte vědět. Časem bychom si mohli podobnou procházku zopakovat s knihou Švýcarský Robinson. Její kompletní sken jste dostali vloni jako prázdninové čtení, ovšem bez ilustrací.

čfk